

Cena numeru

15 groszyRedakcja i Administracja
Kraków, Dunajewskiego 5.

Telefon Redakcji Nr. 396.

Telefon Administracji Nr. 310.

Adres telegr.: Naprzód Kraków.

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznie

3 zł. 50 gr.Zagranicą miesięcznie **7 złotych**Tygodniowo **80 groszy**Wychodzi codziennie o g. 6 rano
z wyjątkiem dni poświęconych.

Konto PKO Kraków Nr. 400.670

Pierścień wrogów dokoła Polski

Wojenna pogroźka Trockiego

Polska polityka wewnętrzna, nawskróś reakcyjna i ciemńska względem mniejszości narodowych, oraz polska polityka zagraniczna, obca pojęciom nowoczesnym, zacządzona endeckim sposobem myślenia, z którego płynie jej bezprzykładna nieudolność, — doprowadziły do takiego stanu rzeczy, że Rzeczpospolita Polska znalazła się zupełnie osamotniona w chwili, kiedy poważne niebezpieczeństwo zewnętrzne zaczyna jej zagrażać.

Wśród państw sąsiednich ma Polska tylko jednego sojusznika: Rumunję; przymierze to oparte jest na wspólnym interesie obu państw, który nakazuje im bronić się wzajemnie przed wspólnym wrogiem: Rosją. Ale właśnie to przymierze grozi Polsce uwikłaniem jej teraz w wojnę z Rosją. Przedmiot sporu między Rumunją a Rosją stanowi Besarabia, żyzna prowincja między Prutem a Dniestrem, dotykająca na krótkiej przestrzeni brzegu morza Czarnego i zamieszkała przez ludność przeważnie rumuńską; przez całe stulecie przed wielką wojną należała Besarabia do carskiej Rosji, po wojnie pobita i osłabiona Rosja musiała ją oddać Rumunji. Przynależność Besarabji do Rumunji zgodna jest z zasadą sprawiedliwości międzynarodowej, w myśl której przynależność narodowa winna być podstawą przynależności państwowej. Zdawałoby się, że rządzący obecnie Rosją bolszewicy powinni tę zasadę uznawać, wszelako rzeczywistość okazuje, że niema się co łudzić pod tym względem, albowiem bolszewicy, ci renegaci socjalizmu, są renegatami wszystkich zasad socjalizmu i

świadomie prowadzą w dalszym ciągu tyrańską, zaborczą, imperjalistyczną politykę caratu, którego miejsce godnie zajęli. Przez oswo-bodzenie Besarabji z pod jarzma rosyjskiego rozszerzył się pas ziemi, odgradzający Rosję od Konstantynopola. Cieśnina morska, zwana Bosforem, nad którą leży Konstantynopol, wraz z pobliską cieśniną Dardaneelską, łączy morze Czarne ze Śródziemnem; gdyby się te cieśniny znalazły w ręku rosyjskim, Rosja miałaby dla swej czarnomorskiej floty wojennej wolny wyjazd na morze Śródziemne, a wówczas — biada Europie! Toteż Konstantynopol był od dwustu lat, od cara Piotra Wielkiego, łakomym kąskiem, ku któremu pożądlwie zwracał się apetyt carskiej Rosji. Carska polityka zagraniczna nieustannie wszelkimi wysiłkami zdążała konsekwentnie do zagarnięcia tureckiego Konstantynopola. I oto w Kamieńcu Podolskim, tuż nad granicą rumuńską i polską, w najbliższym pobliżu Besarabji, wygłasza w tych dniach mowę bolszewicki komisarz czyli minister wojny **Trocki** i ogłasza się w tej mowie — już zupełnie bez ogródek i bez osłonek, otwarcie i wyraźnie — **spadkobiercą imperjalistycznej, zaborczej polityki caratu i wykonawcą testamentu Piotra Wielkiego.** Oto telegram, donoszący o wojennej mowie Trockiego:

Wiedeń (PAT). „Neue Freie Presse“ donosi z Londynu: Wedle biura Reutersa, wygłosił Trocki mowę w Kamieńcu Podolskim, w której powiedział między innymi: „Z tego, co było za dawnych czasów, musimy wyrzucić, co nie było dobre, jednak w sprawie cieśnin rząd carski nie dał się wywieść w pole. Musimy obwieścić światu, że koniecznem jest dla nas posiadanie cieśnin Konstantynopola. Wielkie państwo, jakim my jesteśmy, nie może być zduszone z powodu kaprysu czy też interesów państw innych. Besarabia jest dla nas nadzwyczajnie ważna, ponieważ przez nią wiedzie droga do Konstantynopola. Jeżeli Rumuni i ich narzędzie, Polacy, będą usiłowali zagrozić nam drogę, będziemy wówczas z nimi walczyli. Jesteśmy przekonani, że cieśniny będą do nas prędzej czy później należały, nawet wtedy, jeżeli Francja i Anglia zapomną o przyrzeczeniach, danych Rosji w czasie wojny i jeżeli będą

usiłowały czynić nam trudności przy ob-sadzeniu cieśnin.

Nie zawahał się renegat rewolucji wyraźnie **pochwalić zaborczej polityki caratu i — grozić wojną zaczepną Rumunji i Polsce!** Butny ton mowy tchnie świadomością Trockiego, że za nim stoją szowinistyczne instynkty i imperjalistyczne apetyty ciemnych i dzikich drapieżców i że w usługach nacjonalizmu rosyjskiego gorliwie pracują w Europie wysunięte placówki zaślepionych głupców komunistycznych, wyobrażających sobie, iż bronią interesów proletariatu i wolności, a nie zdających sobie sprawy z tego, że w rzeczywistości są ślepiemi narzędziami rozbójniczej polityki dalszego ciągu caratu.

Grozi nam tedy wojna z Rosją. Wartość militarna Rumunji, jako naszego sojusznika w tej wojnie, jest w obecnej chwili znacznie zmniejszona. Jakkolwiek niewątpliwie przesadne są pogłoski o niepokojach wewnętrznych w Rumunji, tendencyjnie w interesie rosyjskim w obieg puszczane, — to jednak niezbitym jest faktem, że większa część rumuńskiej amunicji, sprowadzonej z Francji, została przez komunistów wysadzona w powietrze i że wskutek tego Rumunja w danym momencie uchodzić może w znacznej mierze za rozbrojoną...

Równocześnie z wojowniczą mową Trockiego, wygłoszoną na południowym krańcu naszej wschodniej ściany, od północnego jej krańca rozlega się także alarm wojenny, zapewne w ścisłym z Rosją porozumieniu. Uzuchwalona przez Rosję, Litwa też wyciąga zbrojną rękę **po cudzą ziemię!** Te litewskie zakusy wzbudziły już zaniepokojenie w Europie, jak świadczy następująca depecha z Anglii:

Londyn (AW). W odpowiedzi na interpelację posła Morela w sprawie noty, jaką Rada ambasadorów ma zamiar wystosować do rządu polskiego i litewskiego, nalegając na konieczność normalnych i przyjaznych stosunków, minister Ponsonby odpowiedział, iż sprawa wileńska załatwiona została przez Radę ambasadorów 15 marca 1923 r. Następnie długie i z cierpliwością prowadzone wysiłki Ligi, aby wreszcie doprowadzić do normalnych stosunków między oboma państwami, nie przyniosły

OBUWIE

eleganckie trwałe po cenach przystępnych można nabyć tylko u firmy

S. SCHLAGLIED

Kraków

ul. Krakowska L. 4, I. p.

762

Robotnicy!

Jeśli chcecie mieć zdrowy i tani chleb, przyczynicie się własnym groszem do piekarni robotniczej!

TANI TYDZIEŃ

TANI TYDZIEŃ

u firmy Piccadilly, Kraków, ulica Karmelicka L. 9, vis a vis Bagateli

Obuwie: Męskie od 17 zł. — damskie od 9 zł. — dziecinne od 6 zł.

Wielki wybór sandałów krajowych i zagranicznych. Najnowsze modele obuwia wiedeńskiego i szwajcarskiego.

jakiegokolwiek rezultatu. Wreszcie minister wyraził pragnienie, aby ponownie akcja doprowadziła do pomyślnego rezultatu. Ale Litwa, ufna w pomoc moskiewską, nie sobie nie robi z Rady ambasadorów, ani z Ligi Narodów i grozi coraz zuchwalej. Oto najświeższe oświadczenie wojenne litewskiego ministra Galwanauskasa:

Kowno (AW). Galwanauskas oświadczył w sejmie, że Litwa nie przestaje uważać się za pozostającą w stanie wojennym z Polską, jakkolwiek nie są prowadzone operacje wojenne. Galwanauskas wyraża nadzieję, że zmiany w Anglii i Francji są korzystne dla Litwy i dopomoga jej w sprawie wileńskiej.

Czy uzasadnione są rachuby Litwy na Anglię i Francję, tę kwestję omówimy poniżej, wprzód jednak zwróćmy uwagę na odbytą świeżo w Kownie konferencję trzech państw bałtyckich: Litwy, Łotwy i Estonii. Faktem jest, że ta konferencja odbyła się bez Polski, a za to w stolicy państwa, uważającego się za pozostające w stanie wojennym z Polską. Jakkolwiek poseł polski w Rydze, p. Ładosz (człowiek p. Dmowskiego) usiłuje wmawiać w opinię polską, że konferencja kowieńska nie ma żadnego znaczenia, że do żadnego układu między owymi państwami bałtyckimi nie doprowadziła i że nie świadczy ona bynajmniej o odstąpieniu się Łotwy od Polski, — to jednak wyznać trzeba, że to gwałtowne uspokajanie nas przez p. Ładosia jest mocno niepokojące...

Z innych państw ościennych Czechosłowacja jest tą, co do której możemy być pewni, że będzie się starała wbić nam sztylet z tyłu, gdybyśmy zostali zaatakowani od wschodu. O wzroście nastroju antypolskiego w państwie p. Benesa świadczy drobny napozór, ale znamienity fakt, o którym nam donoszą z Pragi:

Na banknotach czeskosłowackich były dotychczas napisy w sześciu językach narodowości, państwo to zamieszkujących, a mianowicie w języku czeskim, słowackim, ukraińskim, niemieckim, polskim i węgierskim. Obecnie zostały wydane nowe banknoty 50-koronowe, noszące wprawdzie datę 1922, ale puszczane w obieg od 1-go czerwca 1924. Na tych nowych banknotach umieszczono napisy tylko w pięciu językach, — napis w języku polskim opuszczono. Wskazuje to zarówno na tendencję polityki rządowej do wytepienia polskiej mniejszości narodowej na Śląsku cieszyńskim, jak i na wrogię w społeczeństwie czeskim usposobienie względem Rzeczypospolitej Polskiej.

Pozostaje jeszcze jeden nasz sąsiad: Niemcy. Wprawdzie obecnie jest ten sąsiad bardzo osłabiony. Niemniej jednak zdają sobie tam sprawę z osamotnienia Polski i biorą je w rachubę polityczną:

Berlin (AW). „Deutsches Tageblatt“, berliński organ stronnictwa „Völkische“, omawiając ogólną sytuację międzynarodową, porusza także sprawę Polski. Artykuł podpisany jest pseudonimem Capo, pod którym ukrywa się jeden z najbardziej znanych polityków tego obozu. Dziennik pisze, że z powodu konferencji w Kownie sytuacja Polski zmieniła się na jej niekorzyść. Mała Ententa właściwie nie istnieje, ponieważ w przeciwnieństwie do Rumunii, Jugosławii i Czechy znalazły oparcie o Włochy. Niemniej ważną jest zmiana polityki Francji wobec Rosji. Wskutek tego Polska stoi w obliczu swego najpotężniejszego wroga. W ostatnim exposé polskiego ministra spraw zagranicznych, autor artykułu wyciąga wniosek, że Polska rozumie konieczność zmiany stanowiska wobec Niemców, aby pewnego dnia nie znaleźć się między dwoma ogniami.

Osaczeni ze wszech stron państwami, z któremi polityka polska nie umiała w żaden sposób ułożyć stosunku (z wyjątkiem jednej Rumunii, z którą sojusz wciąga nas właśnie w niebezpieczeństwo wojenne), posiadamy jednego tylko sojusznika w Europie, mianowicie Francję. Nie ulega kwestji, że zmiana rządu we Francji odbije się na stanowisku tego sojusznika

ka względem nas. Nie ulega kwestji, że Francja Painlewego i Herriota nieco innem okiem patrzeć będzie na Polskę Hübnera i Wyganowskiego, na Polskę Markiewicza i Sozańskiego, niż to czyniła Francja Poincarego. Ale zasadniczo daleko bardziej rozstrzygający wpływ na politykę zagraniczną państw mają interesy materialne. I czyby Poincare był utrzymał się przy władzy, czy też lewica go zluzuje, dla Francji Rosja przedstawia tak wielki interes polityczny i gospodarczy, że ciążenie jej ku wznowieniu aliansu franko-rosyjskiego musi się przejawiać nadal taksamo, jak przejawiało się już za poprzedniego rządu, który przy każdej sposobności popierał przeciw Polsce Czechy, jako placówkę panslawistyczną. Rokowania Rosji z Anglią już się toczą, z Francją toczyć się będą. Najświeższa depesza donosi:

Paryż (AW). Korespondent Agencji Wschodniej dowiaduje się, że Herriot wysłał do Londynu obserwatora, któremu polecił zbadać stan pertraktacji anglosowieckich. Obserwator ten powrócił, a wynikiem sprawozdania, jakie złożył Herriotowi, jest, że do Rakowskiego zwrócono się z prośbą, aby do Poryża nie przyjeżdżał, gdyż pierwsze rozmowy francusko-sowieckie będą toczyły się w Londynie, a nie w Paryżu.

W tych rokowaniach stanowisko Anglii jest znacznie niezależniejsze od Rosji, niż stanowisko Francji. Toteż możemy być pewni, że Mac Donald nie zgodzi się na pokrzywdzenie Polski i rachuby p. Galwanauskasa w tym względzie są mylne. Ale żeby Anglia miała się entuzjasmować dla Polski i kłaść za nią rękę w ogień, na to musiałaby się u nas gruntownie zmienić polityka wewnętrzna i przystosować się do pojęć europejskich o praworządności, sprawiedliwości i wolności. Oczywiście i na usposobienie dzisiejszej Francji ku nam wpłynęłoby takie przeobrażenie naszej polityki wewnętrznej.

Nasza zaś polityka zagraniczna ma przed sobą olbrzymio trudne zadanie, od spełnienia którego zawisł byt państwa polskiego. Ze temu zadaniu nie sprostą rojowisko endeckich pionków, powsadzanych przez pp. Seydę i Dmowskiego do ministerstwa spraw zagranicznych, to pewna. Jeżeli Polska nie posłędzie politycznej sztuki życia, to sama sanacja skarbową jej nie zbawi. Osamotnieni, okoleni żelaznym pier-

ścieniem, musimy szukać drogi wyjścia z groźnej matni, w którą nas wtrąciła megalomanja i bezmyślność endecka.

Stanowisko PPS wobec rządu p. Grabskiego

UCHWAŁA ZWIĄZKU PARLAMENTARNEGO POLSKICH SOCJALISTÓW

Na posiedzeniu ZPPS w dniu 4 czerwca wyznaczono mówców do debaty budżetowej i przyjęto następującą uchwałę:

„ZPPS przyjmuje do wiadomości sprawozdanie polityczno-parlamentarne tow. Barlickiego i oświadcza, że w debacie budżetowej zajmie stanowisko za sanacją skarbu, a przeciwko ogólnej polityce rządu, prowadzonej w kierunku reakcyjnym. ZPPS z całym naciskiem podnosi sprawę polityki gospodarczej rządu, która podczas ciężkiego kryzysu zostawia bezrobotnych bez pomocy, biernie zachowuje się wobec zamykania fabryk przez przemysłowców, nie zwalcza drożyzny, natomiast idzie na rękę kapitalistyczno-obszarniczym dążeniom do odebrania robotnikom ich zdobyczy społecznych i do spętowania wyzysku robotników i spożywców”.

Sprawa PPP

GENERALOWIE WROCZYŃSKI I MACEWICZ STANĄ PRZED SĄDEM CYWILNYM

Sledztwo w sprawie tajnej organizacji Pogotowia Patriotów Polskich dotychczas prowadzone było oddzielnie przez sądowe władze cywilne i władze wojskowe.

Sąd wojskowy badał szczegółowo tę sprawę ze względu na udział w spisku szeregu osób, pozostających w czynnej służbie wojskowej.

Jak się obecnie dowiaduje warszawski „Kurier Informacyjny“, sąd wojskowy postanowił przekazać akta osób wojskowych sądowi cywilnemu, celem łącznego prowadzenia całej sprawy, korzystając z przepisów ustawy, pozwalającej w pewnych wypadkach na odchylenia od normalnej procedury sądowej. Jednolitość sprawy ogromnie na tem zyska, tem bardziej, że chodzi tu o przestępstwo pospolite, przestępstwa bowiem natury państwowo-wojskowej mogą być rozpatrywane wyłącznie tylko przez sądy wojskowe.

W ten sposób cała sprawa przeciw wszystkim oskarżonym członkom PPP zlikwidowana będzie przez cywilny sąd okręgowy w Warszawie. Między innymi staną przed tym sądem gen. Macewicz, gen. Wroczyński i inni.

Obwinieni odpowiadają z wolnej stopy.

Reorganizacja Ligi Narodów

Projekt Mac Donalda

Paryż (AW). W kołach politycznych wywołała sensację pogłoska, iż Mac Donald zamierza w krótkim czasie zwołać konferencję międzysojuszniczą i proponować na niej całkowitą reorganizację Ligi narodów. Zdaniem Mac Donalda należy przede wszystkim zlikwidować całkowicie radę Ligi, jako nieposiadającą autorytetu moralnego zamiast rady Ligi należy utworzyć stałe sekcje: pierwsza kontynentalna łącznie z Niemcami i Rosją, druga angielska obejmująca Brytanię z brytyjskimi koloniami, trzecia amerykańska. Liga we wznowionym składzie musiałaby zasładać raz na miesiąc.

SPRAWY GDAŃSKIE W LIDZE NARODÓW

Gdańsk (AW). Na nadchodzącej sesji Ligi narodów w dniu 11 bm. rozpatrywane będą między innymi następujące sprawy polsko-gdańskie: 1) sprawa dyrekcji kolejowej gdańskiej, 2) sprawa wydalania obywateli gdańskich z Polski, 3) polskiego urzędu pocztowego w porcie gdańskim, 4) utrzymanie portu cesarskiego i Motławy, 5) ochrony interesów obywateli gdańskich w Polsce. Cztery inne kwestje, które pierwotnie miały być rozpatrywane przez Ligę, zostały jak wiadomo załatwione w drodze bezpośrednich rokowań polsko-gdańskich, a ujęte w cztery umowy w dniu 4 maja br.

Gdańsk (AW). „Baltische Presse“ podaje treść memoriału, który polskie koło w sejmie gdańskim złożyło wysokiemu komisarzowi Ligi narodów. Memoriał stwierdza, iż koło polskie wobec bezowocności usiłowań, aby na drodze parlamentarnej uzyskać stosowanie praw zagwarantowanych przez konstytucję gdańską obywatelom gdańskim narodowości polskiej — postanowiło zwrócić się do wysokiego Komisarza jako reprezentanta Ligi

narodów, aby w tej drodze osiągnąć uwzględnienie mniejszości polskiej w Gdańsku. Memoriał przytacza długi szereg dowodów, iż artykuł czwarty konstytucji gdańskiej gwarantujący wyraźnie mniejszości polskiej używanie języka ojczystego w szkole, administracji i sądownictwie jest pogwałcony przez stosowanie antykonstytucyjnych ustaw pruskich, przeprowadzających jako język urzędowy wyłącznie język niemiecki.

W dziedzinie sądownictwa i administracji, koło polskie żąda równouprawnienia języka polskiego i niemieckiego w podaniach składanych władzom i sądom gdańskim, w odpowiedziach władz administracyjnych i sądu, oraz zagwarantowania możliwości brania udziału w rozprawach sądowych, posługując się językiem polskim.

W dziedzinie szkolnictwa memoriał przytacza szereg dowodów antypolskiej polityki Gdańska wobec szkolnictwa polskiego. Na prośbę upaństwowienia gimnazjum polskiego senat nietylko, że odpowiedział odmownie, ale zagroził odebraniem koncesji, na istniejące już prywatne gimnazjum polskie w Gdańsku. Tymczasem Niemcy w Gdańsku posiadają 8 państwowych gimnazjów niemieckich. Kiedy Polacy gdańszczanie przystępują z żądaniem nauki swych dzieci w języku polskim, władze szkolne wywierają presję na potentatów, składając ich do wycofania prośby drogą fałszywych przedstawień o rzekomo wysokie koszty, jakie pociągnąć może za sobą szkolnictwo polskie. Gdańskie ustawy szkolne przewidują dodatkowe opłaty za naukę w szkole polskiej. Postawie polscy żądają zmiany ustawy szkolnej aby Polacy mogli posyłać swe dzieci do szkół polskich bez ponoszenia dodatkowych opłat.

Rozprawa o zajścia 6 listopada

Piąty dzień rozprawy

Kraków, 7 czerwca.

UCHWAŁA TRYBUNAŁU NA WNIOSEK DRA LIEBERMANA

Przewodniczący otwierając wczorajsze posiedzenie o godz. 9.15, mówi: „Ogłaszam uchwałę trybunału na wniosek obrońcy dra Liebermana, że trybunał zatwierdza oświadczenie przewodniczącego i odmawia wpisu oświadczenia przewodniczącego, któremu się czuje dotknięty adwokat dr Bogdani. Trybunał stwierdza, że oświadczenie to nie było skierowane pod adresem dr Bogdaniego, nie zawierało żadnej obrazy, było tylko konkluzją wysnutą z własnych twierdzeń obrony.

Z ZEMSTY O KOCHANKE OSKARŻONY PRZEZ RYWAŁA

Staje oskarżony Mieczysław Batko (z dodatkowego aktu oskarżenia), pomocnik drukarni „Czasu“. Odpowiada za to, że brał udział w rozruchach, a nadto ukradł w hotelu krakowskim inżynierowi Jankiewiczowi budzik brązowy i 20 mt. materji. Oskarżony miał się przechwalać z dokonania tej kradzieży przed Edwardem Jaklińskim, któremu nadto opowiadał, że strzelał do ułanów z poza ustępu na plantach, a potem strzelał z ul. Jagiellońskiej i odebrał ułanowi płaszcz. Oskarżony podaje, że Jakliński pała do niego zemstą i całe domieszenie oparte na przechwałkach, których nie było, zmyślił. Jakliński kochał się w niejakej Bednarskiej bez wzajemności, truł się sublimatem i był w szpitalu. Gdy się Jakliński dowiedział, że Bednarska przeszła do drukarni „Czasu“ i ma nocną służbę razem z oskarżonym, popadł w zadróść zupełnie nieuzasadnioną, zwłaszcza, że się dowiedział, że Bednarska przyjęła od oskarżonego jako podarunek materję na halke.

Przew. dr Markiewicz: Czy to była materja skradziona Jankiewiczowi w hotelu krakowskim?

Oskarżony: dostałem ją od brata, który mi nadto wręczył zegarek, jako podarunek dla mojej siostry. Zegarek do siostry nie doszedł, gdyż nie mając pieniędzy kazałem go Bednarskiemu sprzedać i otrzymałem 3 miliony marek.

Przewodniczący: Jest silne podejrzenie, że jest to budzik, który zginął Jankiewiczowi.

W POSZUKIWANIU ZA TRUPEM BRATA

Oskarżony: Był to mały zegarek, na ręce noszony, który sprzedałem, a nadto sprzedałem drugi zegarek prosty, kluczykiem otwierany i trochę bielizny pozostawiał po bracie zmarłym. Jakliński zmyślił, iż kradzieże te popełniłem, a nadto zarzucił mi, że kradłem węgiel i makulaturę w redakcji „Czasu“, co po śledztwie okazało się nieprawdziwym. Nie przeczę, że byłem pod Domem robotniczym, atoli szukałem tam trupa brata mego Tadeusza Batki, pocztowca, który jako pierwsza ofiara strzałów padł wraz z jakimś tramwajarzem. Nie mogłem się dostać na ulicę Dunajewskiego pod Dom robotniczy i poszedłem szukać zwłok mego brata do szpitala św. Łazarza, a potem do kliniki na Grzegórkach. Chody te moje były bezskuteczne i pod Dom robotniczy więcej nie wróciłem. Na plantach spotkałem pod Radą powiatową Bednarską, która mi również o śmierci brata doniosła. Opowiadała mi, że przed chwilą zaopiekowała się rannym w nogę ułanem. do którego przystąpił jakiś cywilny i podał mu rękę. Widział to chodzący za Bednarską Jakliński i zmyślił, że to ja byłem tym cywilnym, który po przywitaniu ułana zabrał mu płaszcz i karabin. Słowem Jakliński wymyślał fantazje najrozmaitsze, aby mi zaszkodzić, widząc, że

POLICJA WSZYSTKO CHĘTNIE ZAPISUJE

choćby to było największym nonsensem. Takich doniesień ze zemsty po wypadkach listopadowych było mnóstwo.

Przewodn.: Zbadamy, czy Jakliński był taki mściwy.

Oskarżony: Jakliński pierwszy raz był przesłuchiwany w szpitalu, gdzie wskutek otrucia sublimatem leżał: był to rozpaczliwy krok jego z powodu oziębłości Bednarskiej.

KARABIN ZNALEZIONY U NIEMOWY

Przewodn.: Pan dał karabin niemowię Kowarskiemu?

Oskarżony: Niemowa mieszka w tym samym domu, co ja i od samego rana lokatorzy opowiadał, iż znalazł on karabin na plantach.

PRZECHWAŁKI REWOLUCJA

Oskarżony Kazimierz Kolut z Bronowic, mieszkał u swojego szwagra w Bronowicach wielkich

i zdaleka słyhać było strzały z Krakowa. Po skończonej robocie wyszedł do miasta, gdyż szwagier go prosił, aby zbadał, czy od następnego dnia robotnicy wojskowi przy 20 pułku znajdą mimo strajku zajęcie, przy tej sposobności dowiedział się szczegółów o rozruchach. Po wypadkach listopadowych pojechał do Augustówki we Wschodniej Małopolsce, skąd pochodził. Nie była to żadna ucieczka, gdyż on stale mieszkał, bądź w Augustówce na kolonji, bądź też w Bronowicach.

Przewodn.: A zna pan Bartosza? mówił on, że się pan przechwalał rewolucją, że pan strzelał?

Oskarżony: Bartosz jest porządny człowiek i przyjechał z Augustówki. Mówiłem z nim, atoli nie o sobie tylko o Synowcu. Synowiec jest z Bronowic i chwalił się chętnie przed jakąś dziewczyną dla zrobienia dowcipu, że tyle sobie postrzelał w Krakowie, aż mu się karabin rozgrzał. Wtedy własna teściowa kazała Synowca za te rewolucje aresztować. To opowiadałem Bartoszowi i wpadłem w taki kłopot.

Przewodn.: Bartosz widział, że pan utykał na nogę z powodu rany.

Oskarżony: ja w kolonji w Augustówce nadwreżyłem sobie nogę i dlatego gdy dużo chodzę, utykam. Chodziłem wtedy z Bronowic na Krowodrzę.

Przewodn.: A co było z rewolwerem?

Oskarżony: W imię Ojca i syna... ja o żadnym rewolwerze nic nie wiem.

Obróńca dr Rosenzweig prosi o stwierdzenie, że wedle wyników śledztwa o rewolwerze nikt nie twierdził.

Przewodn.: To należy do postępowania dowodowego i niczego nie mogę stwierdzić.

Adw. dr Rosenzweig: W myśl par. 3 p. k. w procesie karnym wszystkie władze, a więc przede wszystkim przewodniczący trybunału, musi stwierdzać i przestrzegać nie tylko to co jest na szkodę oskarżonego, ale i to co wychodzi na jego korzyść.

Przewodn.: Niczego o rewolwerze nie stwierdzam.

Dr Rosenzweig: proszę o zanotowanie tej odmowy do protokołu.

Przewodniczący ogłasza, że na życzenie obrońcy posła Śmiarowskiego z Warszawy, przystąpi teraz do przesłuchania poza wyznaczoną koleją oskarżonego Zdzisława Knapieńskiego.

PRZESŁUCHANIE OSK. KNAPIŃSKIEGO

Oskarżony Knapieński, jest słuchaczem filozofji i mieszka w ognisku akademickim przy ul. Rajskiej.

Przewodn.: proszę w myśl ustawy skoro się pan nie poczuwa do winy, przedstawić treściwie swoje tłumaczenia, a w szczególności powiedzieć o swym stosunku do PPS i do Domu robotniczego, a potem opowiedzieć o zarzucanym panu gwałcie przez wymuszenie kapitulacji na komisarzy policyjnym Ptaszkowskim i jego oddziale policyjnym.

Oskarżony (zeznaje): Dnia 6 listopada wyszedł rano o godz. 8 i pół na wykład prof. Dziewońskiego, który się jednak nie odbył.

Przewodn.: Przepraszam, a gdzie pan był 5 listopada?

Oskarżony: Byłem na wykładach, a nie na żadnych zgromadzeniach. Otóż skoro 6 listopada wykładu nie było, znalazłem się na Uniwersytecie w gronie kolegów różnych, którzy mówili o zajęciach na mieście.

ARTYLERJA I LOTNICY PRZYGOTOWANI NA STRAJKUJĄCYCH

Opowiadano, że gen. Czikiel i komendant obozu warownego Baecker przygotowali artylerję i lotników przeciw strajkującym, że żołnierze na Wawelu przysięgali krwawy odwet, że policja i wojsko połączyło się przeciw robotnikom. Tak opowiadali i ja czułem moralny obowiązek, aby w tym dniu

NIE DOPUŚCIĆ DO KRZYWDY ROBOTNIKÓW.

Przechodząc, zobaczyłem koło kawiarni centralnej Bolesława Górskiego tłum zirytowany i wzburzony, tłoczący się, gdyż w domu tym zamknął się policjant Ptaszkowski ze swym oddziałem.

TWIERDZA KOMISARZA PTASZKOWSKIEGO

Bałem się, że przyjdzie do rozlewu krwi i że znowu zginie kilkanaście robotników, bo policjant Ptaszkowski zajął 6 pokoi na I. piętrze z mieszkania Dworskiego i chwalił się głośno, że ma z okien doskonały obstrzał. Rozumiałem co to znaczy i postanowiłem działać. Poszedłem na górę, aby wy-

tłumaczyć policji. Ptaszkowskiemu, że tłum jest wzburzony, w bramie opowiadano mi, że jakiś robotnik, który wszedł na schody, aby zbadać, czy są policjanci został ranny strzałami. Gdy poszedłem na górę dano do mnie 5 czy 6 strzałów, mimo że byłem bezbronnym. Chciano na mnie popełnić morderstwo, a potem wymawiano się, że strzały chybiły z powodu przedwczesności. Kazało mi podnieść ręce do góry, poczem kilku policjantów przyłożyło mi bagnety do gardła, a Ptaszkowski pytał się mnie, czego sobie życzę. Zaznaczam, że gdybym chciał wtedy uciec, wystarczyło się schylić przy skręcie. Przedstawiłem się, Ptaszkowski kazał mnie zrewidować, nie pytając wcale o moją legitymację akademicką. Potem oświadczył mi, że jestem zakładnikiem i trzymał mnie od 12 do 5 popołudniu. Przez ten cały czas posyłał mnie dwa razy do tłumy, abym go uspokoił, a nadto prosił mnie, aby w sprawie pertraktacji z nim przyszedł ktoś z PPS, atoli w drodze oficjalnej. Oświadczyłem mu bowiem, że nie mam żadnego oficjalnego mandatu. Ptaszkowski żądał dr. Marka lub Bobrowskiego. Obydwa razy gdy schodziłem na dół wypuszczał mnie Ptaszkowski bez straży, gdyż żaden posterunkowy nie odważyłby się iść. Nie byłem w chwili gdy Bobrowski około godz. 5 przyszedł od Ptaszkowskiego, atoli Ptaszkowski zawiadomił mnie o bytności Bobrowskiego i podał mi, że ten zaręczył mu za jego życie i spokój. Słyszając to znowu poszedłem do tłumy, aby nie łamał słowa danego przez Bobrowskiego.

Przew.: Był pan zakładnikiem.

Oskarżony: Zrazu może byłem zakładnikiem, atoli później zrobił mnie Ptaszkowski swoim pośrednikiem do tłumy w własnym interesie. Wreszcie po godz. 5 zobaczywszy z okna moich kolegów, zeszedłem na chwilę do nich, a potem tłum nie chciał mnie już puścić z powrotem.

Przew.: Miał pan na celu wymuszenie kapitulacji?

Oskarżony: Ja chciałem zapobiedz rozlewowi krwi i zakomunikowałem Ptaszkowskiemu, czego żąda tłum.

Przew.: Co to Ptaszkowskiego obchodziło. On zamknął bramę, zajął pozycję obronną i gdyby go zaatakowano byłby się bronił i strzelał.

Oskarżony: Bałem się bratobójczej walki i nie chciałem, by się lała krew robotnicza.

Przew.: Każdemu obywatelowi zależeć powinno na tem, żeby się także inna krew nie lała, a nie tylko robotnicza.

Adw. dr. Zakrzewski (zastępca poszkodowanych): Zadaje pytanie oskarż. Knapieńskiemu.

Oskarżony Knapieński: Odmawiam odpowiedź adwokatowi, który miał bronić jednego z naszych Struzika i wnosil dla niego podania, a teraz występuje jako przeciwnik jego.

OSKARŻONY ODMAWIA ODPOWIEDZI DR. ZAKRZEWSKIEMU

Przewodniczący: W takim razie ja podejmuję pytanie dra Zakrzewskiego; poczem przewodniczący formuluje pytanie i zwraca się do dra Zakrzewskiego, pan pozwoli, że pana dla spokoju wyreczam.

Oskarżony Knapieński: Żałuję bardzo panie prezesie, że na pytania dr. Zakrzewskiego nawet jeżeli je powtarza przewodniczący trybunału, nie odpowiem z tej przyczyny, którą podałem.

Przew.: A no trudno.

Dr. Hesk: Chce się wmieszać do tego bardzo charakterystycznego incydentu.

Przew.: To jest sprawa między dr. Zakrzewskim a akademikiem Knapieńskim, pan mecenas Hesk może dopiero później zabrać głos. Ja ściśle będę przestrzegał ustawy, to jest moje postanowienie.

Dr. Hesk: A więc treuga Del.

Przew.: Żadnych zobowiązań nie zawieram, żadnego zawieszenia broni na sali (jest to aluzja do gen. Czikiła).

Obróńca Śmiarowski zapytuje Knapieńskiego, dlaczego podjął się obrony robotników?

Oskarżony: Były to pobudki czysto idealne, nie mające nic do czynienia z instynktami kryminalnymi.

Przysięgły dr. Kirsch: Skąd pan wiedział, że tłum będzie się zachowywał agresywnie wobec Ptaszkowskiego?

Oskarżony: Łatwo się można było w sytuacji zorientować, skoro Ptaszkowski obsadził karabinami wszystkie okna pierwszego piętra.

Dr. Szurlej (zastępca poszkodowanych) zadaje cały szereg pytań oskarżonemu Knapieńskiemu, na które ten najgrzeczniej odpowiada.

Dr. Szurlej: Co pan mówił do tłumu?

Oskarżony: Przemawiałem do ich rozsądku.

Dr. Szurlej: Udało się panu powstrzymać ich, a więc pan był przywódcą?

Oskarżony Knapieński: CZY TEN CO PRZEMAWIA DO ROZSADKU JEST PRZYWÓDCA ZBRODNI?

Adw. Szurlej: Przepraszam, ja myślałem o przywództwie moralnym i wcale nie atakuję pańskich intencji, które widocznie były czyste.

PRZESŁUCHANIE DR. DROBNERA

Przew. każe wywołać oskarżonego dr. Bolesława Drobnera. (Na sali poruszenie).

Przew.: Poczuiwa się pan do winy?

Dr. Drobner: Nie poczuwam się.

Przew.: Wobec tego proszę krótko i treściwie, trzymając się faktów 6 listopada przedstawić stan sprawy.

Oskarżony dr. Drobner: Wysoki Trybunał! Szanowni Panowie Przysięgli! Poszarpię w strzępy akt oskarżenia i chcę wskazać przedewszystkiem na podłożę strajku generalnego, który zastrzył NIEUDOLNY RZĄD WITOSA.

Przew.: To za ostra krytyka, co pan będzie drzeć strzępy. Proszę odpowiedzieć na zarzut podżegania.

Oskarżony: Figuruję teraz na pierwszym miejscu, gdyż tak władze warszawskie nakazały. Wiem, że krakowska prokuratura umieściła mnie na dalszym miejscu, atoli w stolicy postanowiono, ażeby zrobić przy pomocy mego nazwiska proces komunistyczny, jakkolwiek ja należę do hamburskiej międzynarodówki i niedawno siedziałem w Londynie koło Mac Donalda, a dziś byłbym na kongresie wiedeńskim jako reprezentant 4 organizacji socjalistycznych, gdyby nie ten proces. Proces ten został spowodowany różnymi pogłoskami.

Przew.: Proszę nie mówić o pogłoskach i bajkach, na to nie pozwolę.

Dr. Drobner: Między innemi była pogłoska, że ja strzelałem z jednego klasztoru do ks. biskupa Sapiehy, a on na mnie strzelał z wieży Mariackiej.

Przew. (przerwijając huczną wesołość, która zapanowała na sali): Nie pozwolę panu w ten sposób dalej mówić.

Obrońca Woźniakowski: W motywach aktu oskarżenia na str. 12 do 25 omawiano podłożę strajku generalnego, niechże i oskarżony dr. Drobner, który jest człowiekiem inteligentnym, przedstawi przysięgłym ze swego punktu widzenia politycznego przyczynę i genezę strajku.

Przew.: Są ludzie, którzy mają inne polityczne przekonania, niż dr. Drobner. Przysięgłych to nie obchodzi.

Dr. Drobner: Ale ja chcę tylko 4 zdania z motywów aktu oskarżenia skrytykować.

Przew.: Zgadzam się na 4 zdania. A więc proszę pierwsze zdanie.

Osk. dr. Drobner: Na wstępie motywów wyroku czytamy, że przyczyną drożyzny jest spekulacja, a ja twierdzę, że rząd Witosza w całości.

Przew.: To jest pierwsze zdanie, a teraz drugie zdanie proszę.

Oskarżony dr. Drobner: Ależ ja chcę udowodnić, to co mówiłem.

Przew.: Dowodów nie potrzeba.

Dr. Woźniakowski: Proszę o danie możności oskarżonemu wyluszczenia sprężyn politycznych i gospodarczych katastrofy listopadowej, skoro i akt oskarżenia bardzo obszernie to polityczne i gospodarcze tło omawia. Wobec odmowy przewodniczącego obrońca odwołuje się do uchwały trybunału.

Przew.: Nie możemy rzeczy humorystycznych traktować. Od początku słyszę tu niestworzone rzeczy, nie mające związku ze sprawą. Jeżeli oskarżony żąda uchwały Trybunału, to pójdziemy na naradę, atoli na tej uchwale trybunału oskarżony gorzej wyjdzie.

Obrońca dr. Woźniakowski: Proszę o zanotowanie uwagi, że oskarżony na uchwale Trybunału gorzej wyjdzie.

Po półgodzinnej naradzie przewodniczący ogłasza, że Trybunał zatwierdził zarządzenie przew. i dozwala oskarżonemu treściwie przemawiać po myśli § 245. Uwaga przew., że oskarżony na uchwale trybunału gorzej wyjdzie ma znaczenie takie, iż przewodniczący nie będąc krępowanym uchwałą trybunału mógłby liberalniej traktować mowę dra Drobnera i dać mu wolność słowa jak dotąd.

Obrońca dr. Woźniakowski: Wobec tego radzę oskarżonemu dr. Drobnerowi rzec się głosu.

Przew. (do oskarżonego Drobnera): Wolno panu wobec tego, iż notoryczną jest rzeczą, że pan jest innego zdania niż PPS w tych sprawach, przedstawić tę różnicę, gdyż to należy do sprawy.

Oskarżony dr. Drobner: Wprost przeciwnie, to nie należy do sprawy i w takich wypadkach sta-

nowimy jeden front z PPS. Dla zaprotestowania przeciw uchwale Trybunału odbierającą mi wolność obrony rzekam się głosu. Przewodniczący zarządza odczytanie zeznań oskarżonego Drobnera. Z zeznań tych okazuje się, że dr. Drobner w dniu 6 listopada, aby uniknąć fałszywych posadzeń od samego rana chodził ze świadkami Janiną Bierońską i Franciszkiem Zychem. Widział on, jak z dachu Syndykatu rolniczego łecetowano go i do niego strzelano. Nigdy nie zachęcał robotników słowami: Idźcie za jaatkę i weźcie broń, ani też nie wołał do tłumu: nie uciekajcie, tylko śmiało chłopcy naprzód.

Sposób, w jaki przewodniczący potraktował mowę i obronę dra Drobnera w procesie tego rodzaju, na które są zwrócone oczy opinii i publicystyki zagranicznej wywołał wśród dziennikarzy i na sali rozliczne komentarze.

PRZESŁUCHANIE CHRZANOWKA

Oskarżony Chrzanówek Wincenty, ślusarz tramwajowy, oskarżony jest o podżeganie do rozruchów. Oświadcza, że przyszedł pod Dom robotniczy o godz. 9 rano, a widząc co się dzieje, krzyk kobiet i zamieszanie, poszedł w kierunku Rondla ku bramie Florjańskiej i słyszał strzały z tyłu, przed którymi cofnął się wśród drzew na plac Matejki. Tam spotkał się z Mazurem, a potem z Lipiarzem i zabawił pół godziny.

Przew.: Lipiarzowi robił pan wyrzuty i pogróżki, że pracuje u jakiegoś izraelity.

Dr. Bross prosi o stwierdzenie, że wedle protokołu Lipiarza było to mówione żartem.

Przew.: Stwierdzam, że wedle Lipiarza było to mówione pół żartem, pół serio.

Oskarżony: Następnie przez rynek poszedłem do remizy tramwajowej, aby chronić warsztat pracy przed ewentualnymi atakami.

Przew.: Tramwajarz Józef Szajna widział pana między godz. 10 a 11, że pan wołał między tłumem: Towarzysze chodźcie, wojsko rozbrojone, PÓJDZIEMY POWIESIĆ CZIKŁA.

Oskarżony przeczy temu i podaje, że konduktor Szajna jako sekretarz Związku chrześcijańskich robotników ma do niego złość i raz już wraz z inspektorem Pawlowskim uzyskali suszczę przeciw niemu na 6 miesięcy i wystawili lego i 7-ro dzieci na głód.

Dr. Bross wykazuje, że Szajna różne podawał godziny i że się potem cofnął.

Przew.: Nie cofnął się, lecz sprostował.

STEFAN DASZYŃSKI

Następnie przewodniczący poleca wprowadzić na salę oskarżonego Stefana Daszyńskiego. Jest on słuchaczem akademii górniczej i odpowiada za to, że jako przywódca organizował rozruchy.

Oskarżony Daszyński podaje: Rano wstałem na ogłós strzałów i zacząłem się ubierać. Pierwsze strzały uważałem za trzepanie dywanów w podwórzu i spałem dalej; dopiero po drugich strzałach wyszedłem o godz. 10 i pół i szedłem Kremerską, gdzie mieszkam, dalej Łobzowską do jednej z początkowych ulic Łobzowskiej. Wtem rozległy się strzały i musiałem się schronić do bramy, gdzie siedziałem chwilę. Gdy wyszedłem zobaczyłem chłopca z nabitym karabinem, z którym się jednak nie umiał obchodzić, wobec czego odebrałem karabin i wyladowałem, przyczem zabrałem naboje, a karabin postawiłem w bramie, sam zaś poszedłem do domu. Cała moja obecność na ul. Łobzowskiej trwała 20 minut. Wróciłem do domu, nie zastałem matki i zjadłem obiad. O godz. 3 idąc z domu spotkałem kolegę; udałem się do Domu robotniczego, gdzie brałem udział w rozbrojeniu tych osobników, którzy nie chcieli zwrócić karabinów, mimo zawartego zawieszenia.

Przew.: Link Antonina i jej ojciec zeznają, że widzieli pana, jak pan ul. Łobzowską szedł ku hotelowi Krakowskiemu.

Oskarżony: Na ulicy Łobzowskiej byłem i karabin zaniósłem do sieni domu sąsiadującego z Linkami.

Przew.: Po co pan zabierał karabin chłopcu, aby go zostawić potem?

Oskarżony Daszyński: Chciałem zapobiedz nieszczęściu, gdyż widziałem karabin w ręku dziecka. Wyławszy naboje byłem pewny, że karabin pozostawiony nie może wystrzelić.

Przew.: Proszę zanotować, że oskarżony zabrał naboje.

Przew.: Świadek Kostilek widział pana w oknie parterowem Kasy chorych, gdzie stali uzbrojeni ludzie. Podobno z tego okna strzelano.

Oskarżony Daszyński: Widziałoby mnie wtedy setki ludzi, gdybym tam był, gdyż jestem znany. Nikt mnie nie obciąża, tylko Kostilek.

SPRAWA WASÓW

Co do p. Link, ta zeznała przy konfrontacji, że miała wasy. Sędzia Hut tego nie zanotował, atoli słyszał to świadek Frenkiel i potwierdził sędzie-

mu, że nigdy wasów nie miałem i teraz ich jeszcze niemam niestety.

Przew.: A może pan ma brata z wasami?

Oskarżony: Mam 2 braci, z tych jeden starszy, który oddawna ma wasy.

Prok. Sozański: Czy nosił pan rewolwer popołudniu?

Oskarżony: Wychodząc popołudniu wziąłem rewolwer.

Obrońca dr. Heski: Kto panu dał rewolwer?

Oskarżony: Matka, dla mego bezpieczeństwa. Gdy wtedy poszedłem na ul. Grodzką z Bobrowskim, syn i posła, powiedział mi jakiś oficer, że ULICA GRODZKA NALEŻY DO ZAKAZANEGO TERENU NIEDOSTĘPNEGO DLA ROBOTNIKÓW, którym pozwolono zająć inne terytorium miasta. Oficer słysząc moje nazwisko kazał mnie aresztować, gdyż nie podobałem mu się, że chodzę po ul. Grodzkiej.

PRZESŁUCHANIE OSKARŻONEGO WIDLIŃSKIEGO

Oskarżony Jan Widliński, rytownik, oskarżony o organizowanie rozruchów jako przywódca, zeznaje, że prowadzi w Ryńku pracownię rytowniczą w lokalu, w którym cechmistrz Zajac ma pracownię złotniczą. Już przed wojną należał do Związku strzeleckiego i wyruszył w roku 1914 w pole z legionami i brygadami, skąd wrócił inwalidą. Obecnie jest członkiem zarządu związku inwalidów, jest prezesem krakowskiego koła inwalidów, należy do związku strzeleckiego, który jest apolityczny i oddawna należy do PPS. W roku 1920 gdy była nawała bolszewicka udał mu się w drodze odezwy skupić inwalidów do czynnej służby i należał wtedy także do komitetu obrony państwa. Nadto był ekspertem sejmowym dla spraw inwalidzkich. Odepiera z oburzeniem zarzut, że kiedykolwiek działał na szkodę państwa polskiego. Obserwował wypadki po ustąpieniu Sikorskiego i interesował się nawet zgromadzeniami, a w szczególności w październiku i listopadzie walką między pocztowcami, kolejarzami a ówczesnym rządem, którzy dążyli do poprawy bytu. W dniu 6 listopada wyszedł rano o godz. 8 na pocztę, aby odebrać, jak zazwyczaj, pieniądze za wysłane wyroby, potem wrócił do pracowni, gdzie był do godz. 11, nie mogąc pojąć dochodzących go z ulicy odgłosu walki. Widząc, że oddział ułanów przejechał ul. Florjańską, poszedł z Tomaszem Mądrym, Gadłowiczem i Surmanem, aby się na rogu ul. Florjańskiej i ul. Jana poinformować, gdyż chodziło mu o bezpieczeństwo pracowni. O godz. wpół do 12 ostrzegł Zajacę, aby zamknął pracownię, bo ludzie dużo opowiadali. Potem poszedł do domu, czując się źle, gdyż przed dwoma dniami wstał po 3-tygodniowej chorobie. Niespokojny nie mógł długo leżeć i po godz. 12 udał się ul. Szczepańską w stronę plant.

ZAWIESZENIE BRONI

Po drodze dowiedział się o zawieszeniu broni, widział ludzi uzbrojonych, konie zabite, widział leżącego ułana bez butów, co wywarło na nim straszne wrażenie. Myślałem

PO CO CI LUDZIE ZGINĘLI

i po co kolejarze i robotnicy zginęli. Udało mi się wdrzeć na podwórzu domu robotniczego na schody lewe, gdzie widziałem wywalone drzwi Drukarni Ludowej. Potem byłem na sali II piętra. Spotykałem ludzi i twarze, których fizjognomie nie bardzo mi się podobały; nie mogli oni budzić zaufania, a mieli broń. Zwróciłem się wtedy do mieszkania posła Bobrowskiego o godz. 12 i pół i powiedziałem mu, że należy tych ludzi rozbroić.

ROZBROJENIE TŁUMÓW

Dr. Bobrowski powiedział: stało się nieszczęście. Wy jesteście jeden, przyprowadźcie mi 3 ludzi zaufania godnych i przeprowadźcie rozbrojenie. Chodziłem kwadrans po ul. Dunajewskiego, szukając takich ludzi. Każdy porządny odmawiał mi, tłumacząc się obawą i niechęcią. Wróciłem do dra Bobrowskiego i powiedziałem, że nie mogę takich ludzi znaleźć, na to dr Bobrowski: Nie ma co, wy jesteście b. wachmistrzem legionów, musicie przeprowadzić rozbrojenie. Powiedziałem dr. Bobrowskiemu, że ludzie mnie nie znają, autorytetu wobec nich skutkiem tego nie mam, ale wiem, czy mnie tłum usłucha. Wówczas Klemensiewicz wystąpiwszy na okno i p. w podwórzu przemówił i powiedział wskazując na mnie, że tego towarzysza w jasnej zarzutce musicie słuchać.

CIEŻKA RZECZĄ BYŁO PRZEPROWADZIC ROZBROJENIE

Musiałem zamknąć bramy, — niechętni rozbrojeniu nie wychodzili z karabinami, postawiłem w bramie 6 ludzi, a tych osobno musiałem pilnować, aby spełnili swój obowiązek. Następnie na plan-

tach z patrołą, odbierałem różnym wałęsającym się karabinami. Karabiny odebrane kazałem wyładować dla bezpieczeństwa i do tego celu użyłem b. wojskowych, których sobie spisałem. Tak pracowałem do godz. 3-ciej, a gdy zacząłem ze zmęczenia i po przebytej chorobie chwiać się na nogach poszedłem do domu, trzymając się ściany. Podobno po mnie objął rozbrajanie w dalszym ciągu oskarżony Rejman, jak mi opowiadano, bo ja przy tem nie byłem. Popołudniu o godz. 5 poszedłem do posta Bobrowskiego po wiadomości, a ten zobaczywszy z okna jakiś oddział uzbrojony, kazał mi go cofnąć z drogi, by nie przyszło do nowego rozlewu krwi. To uczyniłem.

Przewodn.: Redlich powiada, że Klemensiewicz nazywał pana komendantem.

Oskarżony: Nie od strzelania byłem, lecz kierowałem krótki czas rozbrojeniem.

Przewodniczący zarządza konfrontację z Redlichem, który potwierdza, że nie słyszał, by Klemensiewicz nazywał Widlińskiego komendantem bojówki i nigdy tak nie rozumiał, że Widliński jest komendantem od strzelania.

Sędzia przysięgły dr Kirsch pyta o Związki strzeleckie.

POSLANNICTWO ZWIAZKÓW STRZELECKICH

Oskarżony wyjaśnia, że związki strzeleckie służą obecnie do przygotowania rezerw na wypadek wojny, która nam grozić może z 2 stron. W interesie państwa nie mającego tyle funduszu jest, aby obywatele byli żołnierzami, a żołnierze obywatelami. Potrzeba taka okazała się dobitnie w roku 1920.

PRZESŁUCHANIE OSK. DR LANGRODA

Oskarżony dr Witold Langrod zeznaje: Członkiem PPS nie jestem, a mówię to nie dla ujęcia sobie przysięgłych, lecz dla wyrażenia prawdy, iż do żadnej partji nie należę, jestem zwolennikiem idei legionowej i należę do związku strzeleckiego i b. legionistów. Werdykt w mej sprawie będzie zarazem werdyktem w sprawie Związków strzeleckich, na które rzucano różne oszczerstwa w sprawie o rozruchach.

Oskarżony opowiada o swojej karierze wojskowej od chwili, gdy jako 15 letni chłopak poszedł na front legionów, aż do ostatnich czasów gdy jako oficer wykonywał swe obowiązki przy oddziale przy związku strzeleckim i przy komendzie kadry gornośląskich. Ma cały szereg chlubnych odznaczeń. W dniu krytycznym 6 listopada uczył się do egzaminu prawniczego, iż jako kandydat adwokacki potrzebuje doktoratu. O wszystkim myślałem, tylko nie o rozruchach. Wyrwał mnie z pracy odgłos karabinu maszynowego. Wpadłem na balkon i przypatrywałem się. Wtem któryś z domowników doniósł mi, że przechodził oddział krokiem wojskowym. Zeszedłem na dół i spotkałem b. strzelca Tadeusza Szczucińskiego, na czele 6 młodych chłopców, jak szli z karabinami na ramieniu równym paradnym marszem. Wytknąłem mu to, a właściwie wykpiłem jego zabawy w żołnierza, był to dobry chłop, ale lubiał fanfaronować strzelectwem. Wtedy właśnie spotkałem się z prof. Reinholdem, z którym się wnet pożegnałem, gdyż spotkałem znowu strzelca Hodorowskiego, tym razem w mundurze strzelca.

DEMENTOWANIE OSZCZERSTW PRZECIW STRZELCOWI

Zaznaczam, że tak jak Szczuciński mówił mi, że należy do PPS i że prowadził oddział porządkowy dla zlikwidowania rozruchów, tak znowu Hodorowski mówił, że należy do SSS. Kazałem mu zdjąć mundur powołując się na ogłoszony dzień przedtem rozkaz; wśród ludzi, którzy widzieli Hodorowskiego słyszałem głosy, że Strzelcy biorą udział w rozruchach i że rozdają broń. Wiedząc o tem, że to są oszczerstwa puszczane przez wrogów idei strzeleckiej, którzy nas starają się zohydzić, jak dawniej oczerniano legionistów Piłsudskiego, że jesteśmy sprzedawcami Austrii, pobiegłem do Domu robotniczego zaniepokojony, aby jeszcze przed obłędem zasięgnąć języka. Było to o godz. 1. Spotkałem młodego chłopca ze szkoły handlowej Ekielskiego, a niedaleko na schodach Rejmana zdenerwowanego. Widząc, że formuje jakichś ludzi i sortuje przestrzegałem go, pamiętając o tem, co na ulicy słyszałem i pamiętając o Szczucińskim, oraz o Hodorowskim, nie maszeruj równym krokiem, bo pomyślą, że to strzelcy. Słowa te słyszał Ekielski, a Rejman z powodu zdenerwowania i zajęcia mógł ich nie słyszeć. Nie mówiłem, że to są strzelcy przebrani (ubranie cywilne), gdyż strzelcy zawsze noszą ubrania cywilne i wyrażenie o przebraniu nie miało by sensu. Oskarżony wyjaśnia, że świadka Ekielskiego, który mylnie na szkodę oskarżonego podaje inną godzinę zacytował do sądu adwokat dr Abiamowicz b. członek związku strzeleckiego, w następujących słowach: „Prowadzę wywiad w porozumieniu z pułk. Baekerem i naprowadzam świadka Ekielskiego”. Znam dra Abiamowicza, a sprostowanie jego o przyczynach wydalenia go ze związku jest nieprawdziwe. Został wykluczony za różne niewłaściwości. Resztę wywodów zastrzegam sobie do postępowania dowodowego.

PRZESŁUCHANIE OSTATNIEGO OBWI-NIONEGO

Oskarżony Antoni Słabik, woźny sądu okręgowego, odpowiada za to, że wysłany do „Kuryera codziennego”, aby zapłacić należność insecyjną, stanął koło kościoła Reformatów i strzelał do wojska. Doniósł o tem Wawrzyniec Leśniak. Oskarżony wyjaśnia, że to jest zemsta z powodów prywatnych i że znalezione w mieszkaniu Tymcowej gdzie mieszka pod walkiem kanapy naboje, pozostawił syn Tymcowej z czasów służby wojskowej.

Obronca Słabika dr. Birnbaum wyjaśnia, że Leśniak czyniąc doniesienie prosił o dyskrecję, jakby się bał skutków swego kroku.

Na tem rozprawę odroczone do dnia następnego.

Najwybitniejszym zdarzeniem wczorajszego dnia procesowego było potraktowanie przez przewodniczącego przemówienia dra Drobnera, po którym słuchacze wiele się spodziewali, uderzyło wszystkich, że mimo surowego potraktowania dra Drobnera nie przyszło do konfliktu z obroną. Przyczyną tego było, że przewodniczący dziś odzywał się do obrońców z wyszukana grzecznością. Okazuje się, że można uniknąć konfliktu z obroną, jeżeli się chce, nawet wtedy, gdy sytuacja jest tak napięta, jak przy przesłuchaniu Drobnera. Sala pod czas wczorajszego posiedzenia sądowego była przepełniona słuchaczami.

Konferencja w sprawie procesu krakowskiego

WOJEWODA U PREMIERA

Warszawa, 6 czerwca (tel. wł. „Naprzodu”). Dziś szef premier p. Grabski przyjął wojewodę krakowskiego p. Kowalikowskiego, który go informował o przebiegu procesu krakowskiego. Wojewoda przedstawił p. premierowi zainteresowanie procesem we wszystkich sferach tak w Krakowie, jak i w całym województwie.

U W A G I

Niezwykły wypadek w dziełach sądownictwa

Kraków, 6 czerwca.

Na dzisiejszej rozprawie o zająścia listopadowe odmówił trybunał jednemu z oskarżonych prawa wypowiedzenia się o gospodarczych i politycznych wywodach aktu oskarżenia.

W procesach politycznych podobnego wypadku dotąd jeszcze nie było.

Wiadomości polityczne

PODATKI Z DÓBR KOŚCIELNYCH

W odpowiedzi na interpelację posłów Kwapińskiego, Moraczewskiego i tow. w sprawie głośnego zwolnienia dóbr kościelnych od podatku majątkowego, minister skarbu nadesłał na ręce marszałka sejmu pismo następującej treści: Interpelacja powołuje się na wiadomość „Gaz. Porannej” z 13 lutego, jakoby posłowie Holeksa i Matakiewicz uzyskali od wiceministra skarbu Markiewicza oświadczenie, że dobra duchowne zostaną całkowicie zwolnione od podatku majątkowego, zaś cała ta sprawa wogóle zostanie odroczone do czasu zawarcia konkordatu ze stolicą apostolską. O-tóż należy zaznaczyć, że wiadomość ta była nieścisła. Rozpatrując powyższą kwestję, należy rozróżnić: 1) sprawę opodatkowania duchowieństwa jako takiego, 2) sprawę obłożenia podatkiem majątkowym dóbr kościelnych. Odnosnie do 1) minister skarbu stwierdza, że duchowieństwa, jako nie będącego właścicielem dóbr kościelnych nie można zobowiązywać do opłacania przez nich podatku majątkowego. Dochody użytkowanych przez nich majątków stanowią ich uposażenia służbowe, które jako takie nie podlegają podatkowi majątkowemu. Zasada ta nieogranicza w niczem obowiązku podatkowego duchowieństwa z tytułu innego posiadania przez nich majątku prywatnego, jako niezwiązanego z wykonywaniem przez nie urzędem. Co się zaś tyczy obłożenia podatkiem ma-

jatkowym dóbr kościelnych, ministerstwo skarbu stało i stoi na stanowisku, aby majątek kościelny, klasztorny itd., o ile nie służy celom kultu religijnego bezpośrednio, względnie o ile dochody z nich nie są obracane wyłącznie na cele publiczne, podlegały zasadniczo podatkowi majątkowemu. Tej treści wyjaśnienie zostało też udzielone podległym władzom skarbowym. Wreszcie minister skarbu stwierdza, że wiadomość, jakoby rząd zamierzał podatek majątkowy z dóbr kościelnych ściągać dopiero po zawarciu konkordatu ze stolicą apostolską nie jest zgodna z prawdą.

KONKORDAT

Rada ministrów w dniu 4 bm. rozpoczęła dyskusję w sprawie zawarcia konkordatu ze stolicą apostolską na podstawie odnośnych wniosków, opracowanych przez zwołaną w tym celu komisję międzyministerjalną. Po ukończeniu dyskusji uchwała rady ministrów, określająca stanowisko rządu polskiego we wszystkich sprawach, będących przedmiotem przyszłego konkordatu, została przedłożona oficjalnie stolicy apostolskiej.

OBNIŻENIE DJET POSELSKICH W SEJMIE ŚLASKIM

Katowice (AW). W związku z akcją uzdrowienia skarbu komisja budżetowa sejmu śląskiego powzięła uchwałę obniżenia diet poselskich od 1 lipca br. o 20 proc. W razie przyjęcia tej uchwały przez plenum sejmu, wydatki skarbu śląskiego na sejm obniżone zostaną o około 90.000 zł. rocznie.

KRONIKA

Kraków, 7 czerwca.

PROGNOZA NA SOBOTĘ: Dość pogodnie, wzrost temperatury, wiatry lokalne.

TRADYCYJNA UROCZYSTOŚĆ „WIANKÓW” jak się dowiadujemy, odbędzie się w bieżącym roku dnia 21 czerwca. Komitet czyni zabieg, aby przywrócić dawny splendor tej tradycji. W tym celu między innymi sprowadzone zostaną z Wiednia nakładem olbrzymich kosztów wodne ognie sztuczne. Na uroczystość „Wianków” zaproszono Ślązaków, celem zbliżenia nowo odzyskanych braci do naszych starych tradycji.

DYMISJE DYREKTORÓW ZAKŁADU KREDYTOWEGO DLA MIAST MAŁOPOLSKI. Dotychczasowi dyrektorzy Miejsk. Zakładu kredytowego poseł Byrka, dr. Adolf Gross, dr. Dwernicki i dr. Kwest zostali z dniem 4 bm. usunięci z dotychczasowych stanowisk. Zaznaczyć należy, iż założycielem Miejsk. Związku kredyt. był dr. A. Gross i pracował w nim przez 8 lat.

POSIEDZENIE RADY M. KRAKOWA odbędzie się we środę o godz. 5 po południu. Na porządku dziennym będą sprawy gruntowe oraz sprawa budowy jatek na placu Słowiańskim.

POSIEDZENIE KOMISJI BUDŻETOWEJ odbędzie się w przyszłym tygodniu we wtorek. Ponieważ jest jeszcze do załatwienia 8 działów budżetu, oraz przedsiębiorstwa miejskie, przeto wykluczonym jest, aby w ciągu jednego posiedzenia taki obszerny materiał został załatwiony.

W SPRAWIE POMIESZCZENIA AKADEMII GÓRNICZEJ W JEDNYM BUDYNKU. Jak wiadomo, Akademia górnicza zajmuje na swoje cele kilka budynków w Krakowie, a nawet w Podgórzu. Zrozumiałą rzeczą jest, że takie rozmieszczenie sal szkolnych jest plagą zarówno dla słuchaczy, jak i dla profesorów. W interesie normalnego toku nauki koniecznym jest pomieszczenie Akademii górniczej w jednym budynku. Na ten cel nadawałyby się budynki szkolne przy ul. Wawrzyńca i Wolskiej, które po opróżnieniu przez wojskowość magistrat już częściowo odnowił; chodzi tylko, aby rząd poniósł koszt remontu.

POBORY EMERYTÓW. Lwowska Izba skarbo-wa oznajmia, że emeryci tudzież wdowy i sieroty, których zaopatrzenia nie są prerachowane w myśl nowej ustawy emerytalnej, otrzymają za miesiąc czerwiec zaopatrzenie w wysokości raty za maj dwoma czekami PKO, z których jeden już jest wypłacony, a drugi zostanie wypłacony w najbliższych dniach.

WYBORY DELEGATÓW NA WALNE ZGROMADZENIE KRAK. TOW. WZAJEMN. UBEZP. Po przeprowadzonych onegdaj wyborach delegatów z naszego miasta na walne zgromadzenie Krak. Tow. Wzaj. Ubezp., odbyły się wczoraj w sali Rady powiatowej wybory delegatów z powiatu na okres 1924—1929. Wybrani zostali: marszałek dr. Stefan Skrzyński, p. Adam Konopka junior z Modlnicy, oraz p. Bolesław Nieniewski z Branicy. — W związku z powyższą wiadomością otrzymujemy informację, że pogłoska o mającym nastąpić objęciu „Florjanki” przez Polską Dyрекcję Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie nie odpowiada prawdzie i że fuzja taka całkiem nie jest zamierzona.

ZWIĄZEK NIEZALEŻNEJ MŁODZIEŻY SOCJALISTYCZNEJ W KRAKOWIE

We wtorek 10 czerwca w sali Domu górników (Aleja Krasińskiego 8, parter) wygłosi

senator Dr Bolesław Limanowski

ODCZYT

na temat:

ROZWÓJ MYŚLI SOCJALISTYCZNEJ W POLSCE

Początek odczytu o godz. 7 wieczór. Bilety wstępu w cenie 50 gr., akademicki 25 gr, do nabycia przy wejściu na salę.

NA ŚLADACH PIWNICY ŚWIDNICKIEJ. Wczoraj rozpoczęły się dalsze roboty około odkopania piwnicy świdnickiej w rynku głównym w Krakowie. Roboty odbywają się między kamieniem pamiątkowym Kościuszki a Sukiennicami, o trzy metry od kamienia Kościuszki. Po południu odkopano dwa filary gotyckie obok siebie stojące, z kamienia ciosowego. Są to prawdopodobnie szczyty podpory sklepienia piwnicznego. Robotom przypatrywały się przez cały dzień liczne rzesze publiczności.

JAPOŃCZYCY W KRAKOWIE. Wczoraj na ulicach Krakowa widać było kilku Japończyków z kuferkami, sprzedających wyroby japońskie. Znowu więc zawitali wędrowni kupcy japońscy, jakich oglądaliśmy w Krakowie jeszcze przed wojną.

W TOWARZYSTWIE MIŁOŚNIKÓW KSIAŻKI dziś w sobotę o godz. 5 po południu licytowane będą dzieła z zakresu teatru, anatomji, Album geologiczne Staszica, dzieła Mierosławskiego, różne sztychy etc.

PRZEDWAKACYJNE WPISY DO PAŃSTWOWEJ SZKOŁY PRZEMYSŁU ARTYSTYCZNEGO W KRAKOWIE odbędą się w dyrekcji szkoły przy Aleji Mickiewicza 7 parter, 25 czerwca między godz. 9 a 12, poczem nastąpi egzamin wstępny. Szkoła ta posiada oprócz trzyletniego oddziału ogólnego 6 szkół specjalnych a mianowicie: architektury wnętrz, malarstwa dekoracyjnego. Szkołę specjalną grafiki, szkołę tekstylną, rzeźby w drzewie i ceramike.

WŚCIEKŁY PIES NA ULICACH KRAKOWA. Wczoraj pojawił się na Dębnikach wściekły pies, który jednak został przez rąkacza unieszkodliwiony. Pies (kundys biało-czarny) przybłąkał się z dalszych okolic.

AMATOR CUDZEJ BIŻUTERJI. W ręce policji wpadł Stanisław Krupa, który skradł na szkodę Tekli Monikówny złoty pierścionek z brylantami, przybory od manicure, srebrny nóż deserowy oraz szereg innych rzeczy łącznej wartości 580 złp. Rzeczy te policja odebrała i oddała poszkodowanej.

TOPILEC. Posterunek P. P. w Wyciążach doniósł do tut. eksp. śledczej pod „Telegrafem“, że dnia 3 bm. na brzegu Wisły na terenie gminy Przyłasku Wyciąskiego znaleziono trupa nieznanego mężczyzny, którego woda wyrzuciła na brzeg. Mężczyzna ów liczy około lat 50, jest wzrostu średniego, dość tęgą, wasy blond, twarzy rozpoznać nie można, gdyż zczerniała, częściowo zaś skóra została odarta o kamienie w Wiśle. Trup został przewieziony do kostnicy cmentarnej w Ruszczy.

TAJEMNICZE ZNIKNIĘCIE. W dniu 5 bm. wydała się z domu rodzicielskiego przy ul. Mieszkańskiej Józefa Jaśkiewiczówna i dotychczas nie powróciła. Zaginiona jest blondynką i ubrana jest w żółtawą sukienkę i czarne trzewiki.

— 0 0 0 —

TEATRY I KONCERTY

ŚWIĘTA ZIELONE W TEATRZE IM. J. SŁOWACKIEGO. W obydwa dni Świąt Zielonych gra teatr im. J. Słowackiego dwukrotnie ze względu na zgłoszony licznie napływ publiczności z poza Krakowa. Obydwa dni poświęcono jedynie utworom polskim, które w b. repertuarze najcenniejszy sukces odnosiły. I tak w niedzielę popoł. powtórzony będzie poraz 26-ty w tym sezonie nigdy niezawodny „Kościuszkę pod Racławicami“, wieczorem zaś najświeższa nowość repertuaru „Lampka oliwna“ Emila Zegadłowicza. W drugi dzień świąt popoł. wraca na afisz sukcesowa komedia Nowakowskiego pt. „Tajemniczy pan“, wiecz. zaś „Kordjan“ poraz 12-ty w obecnym świetnym wznowieniu. Dzisiaj w sobotę 7 bm. „Kordjan“ z p. Białkowskim w roli tytułowej. Na czwartek 12 bm. przygotował teatr pogodną premiérę, niefrasobliwy obrazek w słońcu, komedję hiszpańskiego autora „Romantyczna panna“, przybyły do nas po znacznych sukcesach zagranicą i w Warszawie. Rolę główną w „Romantycznej pannie“ gra p. Stanisława Mazarekówna, zespół z nią tworzą pp. Kosmowska, Zalewska oraz pp. Szymański, Burnatowicz, Kusowski, Winawer i i.

Z BAGATELI. „Lampa Aladyna“ z Jerzym Leszczyńskim ukaże się jeszcze tylko trzy razy, a to dzisiaj w sobotę, oraz w niedzielę i w poniedziałek. Dzisiaj popołudniu poraz pierwszy na przedstawieniu po cenach niższych efektowna komedia Lakatosy. W niedzielę o

godz. 4 popołudniu „Poławiacz cieni“ z pp. Hańska, Sosnowskim, Wesołowskim w głównych rolach.

Z OPERETKI Prawdziwą sensacją dnia jest wystawienie „Najpiękniejszej z kobiet“, najlepszej z operetek Brommego, graną z olbrzymim powodzeniem na wszystkich scenach europejskich, ostatnio w Wodewilu warszawskim, gdzie swobodny kostjum p. Niewiarowskiej wywołał ożywioną dyskusję w prasie. U nas tytułową partię kreuje Janina Kozłowska, która w „Dzidzi“ podbiła serca wszystkich, ponadto grają Doleżanka, Sempoliński, Rewera-Rewski, Laskowski, Bojnarowski, Ujhely, Biegalski. Pomysłowa reżyserja L. Sempolińskiego, wytrawne kierownictwo muzyczne Wesby'ego, bogata wystawa itd. wszystkie te czynniki zwiększają atrakcję „Najpiękniejszej z kobiet“, która grana będzie poraz pierwszy dziś w sobotę 7 bm. o godz. 8 wiecz. i powtórzoną będzie przez 10 dni z rzędu w doskonałej obsadzie premierowej. Bogata treść, melodyjna muzyka, efektowne tańce i ewolucje układu E. Wojnara uczynia „Najpiękniejszą z kobiet“ jedną z największych atrakcji.

OSKAR NEDBAL, wszechświatowej sławy dyrygent, który przybył już do Krakowa we czwartek, wystąpi na XXV i ostatnim w tym sezonie poranku symfonicznym w niedzielę 8 bm.

Wtorek: „Kordjan“.

— 0 0 0 —

ZE SPORTU

ZAWODY ADMIRA—WISŁA odbędą się w niedzielę, dnia 8 bm. o godz. 5'30, a nie jak przedtem podano dnia 9 bm. Powodem zmiany terminu zawodów jest zakaz PZPN, zabraniający brać udział w zawodach klubowych w dniu 9 bm. tym graczom, którzy są przeznaczeni do reprezentatywnej drużyny przeciwko Stanom Zjednoczonym. — Z Wisły zostali wyznaczeni przeciwko Stanom Zjednoczonym: Kaczor, Markiewicz, Styczeń, Adamek i Balcer. — Wisła chcąc wystąpić przeciwko Admirze z tymi graczami przesunęła zawody na pierwszy dzień świąt, ponieważ w tym dniu zakaz PZPN. nie obowiązuje. O godz. 3'30 poprzedzą spotkanie z Admirą zawody Wisła II—K. S. Mysłówice.

Termin spotkania Wilja (dawniej Lauda)—Wisła, pozostaje niezmienny.

— 0 0 0 —

Z Polski

UJĘCIE SPRAWCÓW KRADZIEŻY BANKNOTÓW ŻŁOTOWYCH. Wczoraj ujęli funkcjonariusze policji kryminalnej w Warszawie sprawców kradzieży 1000 banknotów złotych, które zostały skradzione swojego czasu podczas przewożenia ich drogą morską do Polski.

ARESztOWANIE KSIEDZA KWESTARZA. Organa policji kryminalnej aresztowały w Częstochowie niejakiego ks. Kazimierza Bończykowskiego, który od szeregu lat uwił się po całej Polsce jako kwestarz. Jak ostatnio zdołano stwierdzić, zbierane znaczne fundusze szły do kieszeni przemysłowego kwestarza. Ks. Bończykiewicz mieszkał ostatnio stale na Pradze w Warszawie.

POSEŁ OKRADZONY W POCIAGU. Poseł do Sejmu, Bronisław Knothe (Chrz. Zjedn. Nar.), zamieszkały przy ul. Hożej nr. 49, jechał do Warszawy pociągiem nr. 14. Gdy pociąg ruszał ze stacji Piotrków, poseł Knothe drzemiał na ławce, w przedziale I klasy, usłyszał trzaśnięcie drzwi i w tej chwili spostrzegł kradzież walizki skórzanej i kapelusza. Otworzywszy drzwi, pos. Knothe zauważył oddalającego się złodzieja, do którego dał 4 strzały, nie raniąc go. Walizka, która przedstawiała wartość 200 zł., zawierała bieliznę, przybory podróżne i inne rzeczy oraz drugi rewolwer.

EMIGRACJA ŻYDÓW ŁÓDZKICH DO PALESTYNY. W ostatnich czasach wzmaga się w Łodzi emigracja żydów do Palestyny. W ciągu najbliższych kilku tygodni wyjechać ma do Palestyny około 300 rodzin żydowskich. Wyjeżdża również do Palestyny jeden z wielkich właścicieli zakładów manufakturowych eksportowych.

— 0 0 0 —

Z zagranicą

PROCES O ZAMACH NA GENERAŁA SEECKTA. Z Berlina donoszą, że w procesie Thormanna i Grandela, oskarżonych o usiłowanie zamachu na generała Seeckta zostali obaj oskarżeni uwolnieni.

3 MINISTRÓW ANGIELSKICH W PODRÓŻY POWIETRZNEJ. Trzech ministrów angielskich wyruszyło prawie jednocześnie w podróż aeroplanami. Min. wojny, tow. Stephen Wals — pojechał na inspekcję wojsk nadreńskich do Kolonii; min. żeglugi powietrznej, tow. Thompson — na wystawę aeroplanową do Pragi i wreszcie tow. Hodges, cywilny lord admiralicji — udał się aeroplanem do Wiednia na kongres związków zawodowych.

BANKIER, KTÓRY ZWARJOWAŁ. Władze skarbowe w Wiedniu wdrożyły dochodzenie karne przeciw Lombard- u. Eskomptenbank, któryto bank, jak wiadomo, zawiesił wypłaty i zamknął swoje biura. Były członek rady nadzorczej banku Henryk Brönnel, doznał na ulicy ataku szafu i został odstawiony do kliniki chorób umysłowych.

ROZMOWA Z DRUGĄ PÓLKULĄ Jak donoszą z Londynu, dnia 1 czerwca Marconiemu udało się ze swego laboratorium, porozumieć się z stacją radiotelegraficzną w Sidney w Australji.

Wycieczkę na Bielany

i z powrotem parostatkiem „Melsztyn“ w pierwszy dzień Zielonych Świąt

urządza Związek pracowników państw. na drogach wodnych Rzeczypospolitej Polskiej w Krakowie.

Bilety przed odjazdem na placu Groble i na Bielanych. Cena przystępna. Bufet na statku.

.....

Repertuar

— 0 —

TEATR IM. JUL. SŁOWACKIEGO

Sobota: „Kordjan“.

Niedziela popoł.: „Kościuszkę pod Racławicami“, wiecz.: „Lampka oliwna“.

TEATR BAGATELA

Sobota: popoł.: Pierścień z szafirem (ceny niższe), wieczór: „Lampa Aladyna“.

Niedziela popoł.: „Poławiacz cieni“ (ceny niższe), wiecz.: „Lampa Aladyna“.

TEATR MIEJSKI OPERETKA

Sobota: „Najpiękniejsza z kobiet“.

KINOTEATRY

Uciecha: Szarlatan (w gł. roli Varconyi).

Zachęta: Zmiażdżone palce.

Promień: Purpurowa miłość (w gł. roli Marja Jacobini).

Reduta: Od środy „W szalonym pościgu“, dramat sensacyjno-awanturczy z Jim Pottem w głównej roli.

Komisje sejmowe

PASZPORT 50 ŻŁOTYCH

Na czwartkowym posiedzeniu sejmowej komisji skarbowej znajdowała się sprawa opłat za paszporty zagraniczne. Pos. Michalski postawił wniosek o reasumację głosowania z dnia 6 maja br. w sprawie wniosku o obniżenie opłat za paszporty zagraniczne.

Przewodniczący komisji pos. Byrka wypowiada się za wnioskiem o reasumację i poddaje wniosek pos. Michalskiego pod głosowanie.

W głosowaniu przyjęto wniosek o reasumację głosowania nad ulgami paszportowymi z dnia 6 maja przeciwko 2 głosom prawicy.

W dyskusji merytorycznej zabrał głos pos. Byrka, wskazując na niesłychane praktyki, jakie stosowano wobec petentów, którzy starali się o paszporty ulgowe. Mowca cytuję jako przykład pewnego profesora uniwersytetu, od którego zażądano następujących dokumentów:

1) dekretu nominacyjnego, 2) metryki ślubu, 3) metryki dzieci, 4) poświadczenia, że rodzice pozostają na jego utrzymaniu, 5) urzędowego świadectwa lekarskiego, 6) zaświadczenia władzy skarbowej, 7) świadectwa moralności dla żony (!). Niezależnie od tego przysłano do domu policjanta dla zasięgnięcia informacji o petencie u dozorczy domu.

Innemu znów profesorowi uniwersytetu, który chciał w celach naukowych wyjechać zagranicę, poradzono w ministerstwie oświaty, aby wystarał się o świadectwo lekarskie, że wyjazd dlań konieczny ze względu na zdrowie...

Pos. Osiecki proponuje wybór osobnej komisji, złożonej z 3 posłów i przedstawiciela rządu, celem opracowania brzmienia ustawy o opłatach paszportowych.

Podsekretarz stanu p. Klarner oświadcza, że sytuacja nie pozwala na obniżenie opłat paszportowych.

W głosowaniu przyjęto wniosek pos. Osieckiego i do podkomisji wybrano posłów Michalskiego, Rozmarina i Putka.

Nowa cena paszportów zagranicznych wyniesie 50 złotych.

Warszawa, 6 czerwca (tel. wł. „Naprzodu“). Sejmowa komisja skarbowa rozpatrywała opinię podkomisji w sprawie cen paszportów zagranicznych i przyjęła wniosek posła Osieckiego (Piast) w myśl którego ceny paszportów zagranicznych mają określić minister skarbu w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych, czyli że sprawa wraca do stanu, w którym się znajdowała dotychczas.

Dr. Józef Liebeskind
Marjenbad dom Hungaria

SEJM

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 6 czerwca.

Dzisiejsze posiedzenie Sejmu zostało otwarte oświadczeniem marszałka Rataja, że na miejsce jednego z dotychczasowych członków Trybunału Stanu, który został zdyskwalifikowany niedostateczną ilością lat, został wybrany adwokat krakowski dr. Klimecki. Po oświadczeniu marszałka przystąpiono do rozpatrzenia poprawki Senatu do ustawy o opłatach od kart na rzecz Czerwonego Krzyża. Sejm uchwalił, by opłata ta wynosiła 20 procent, Senat zażądał podniesienia jej do 50 proc. Poprawkę Senatu przyjęto. Następnie poseł Sommerstein (Koło żyd.) referował swój wniosek w sprawie unormowania opłat sądowych na obszarze okręgu sądu apelacyjnego krakowskiego, lwowskiego i w okręgu cieszyńskim. Dyskusję nad wnioskiem posła Sommersteina odłożono, ponieważ nie wszyscy posłowie posiadali odnośne druki.

OBRADY NAD BUDŻETEM

Obrady nad budżetem rozpoczął generalny sprawozdawca komisji poseł Żdziechowski, który wygłosił dłuższe przemówienie, oświetlając szereg momentów działalności ministra skarbu. Poseł Żdziechowski rozpoczął od powtórzenia aforyzmu śp. ministra skarbu czeskiego Raszina, że: „Oczywiście trzeba mówić zawsze prawdę bez ogródek”. (Zasada słuszną, trzeba jedynie, by ją endecja rozpoczęła stosować!!). Następnie przedstawił sprawozdawca, ile Polska straciła ze swego kapitału obrotowego w ciągu ostatnich lat. Najlepszą ilustracją będą cyfry. Otóż w czerwcu roku 1920 obieg pieniężny w Polsce wynosił 153 miliony dolarów, w końcu zaś października roku 1923 jedynie 14 milionów dolarów. Na ogół do stycznia 1924 roku „podatek” inflacyjny, jaki zapłaciło społeczeństwo, wynosił 631 milionów dolarów, z tego 549 milionów na rzecz skarbu, 76 milionów 700 tysięcy na podtrzymanie życia gospodarczego, a 5 i pół miliona było ofiarą na zakupno kruszczu. Omawiając rolę Sejmu w dziedzinie naprawy skarbu stwierdza mówca, że Sejm przez uchwalenie 3 ustaw: o podatku majątkowym, o waloryzacji i o nadzwyczajnych pełnomocnictwach rządu, położył fundament pod dzieło sanacji skarbu.

Omawiając sprawę pożyczki włoskiej oświadcza mówca, że pożyczka ta nie została do tej pory właściwie naruszona, poczyniono z niej jedynie wydatki w budżecie monopolu tytoniowego w sumie 34 milionów. Referent nie zgadza się zresztą z opinią premiera, że państwo posiada tak dostateczną ilość środków dla równowagi budżetowej, że może przeprowadzać reformę walutową, bez dążenia do osłabienia z tego tytułu wpływów, któreby mogły być użyte na pokrycie budżetu.

W dalszym ciągu mówca podkreśla znaczenie Banku Polskiego. Omawiając sprawę przychodów i rozchodów na rok 1924 stwierdza mówca, że przy sumach administracyjnych brutto i przy sumach przedsiębiorstw i monopolu netto, budżet daje sumę wydatków 1 miliard 582 miliony 550 tysięcy franków złotych, zaś po stronie dochodów 1 miliard 422 milionów 525 tysięcy franków złotych.

Co do długów, to długi państwowe wewnętrzne nie są znaczne, wynoszą 121 milionów franków złotych, długi zagraniczne w ciągu roku 1923 nie uległy zmianie. (Fowodem tego oczywiście fakt, że Kucharskiemu nikt nie chciał udzielić pożyczki!!). Sprawy zastój produkcji i bezrobocie tłumaczy mówca wysokimi cenami produkcji i dysproporcją cen produktów rolnych i przemysłowych.

Po przemówieniu posła Żdziechowskiego — 10-minutowa przerwa. Po przerwie przyjęto wniosek posła Wiewiórskiego (Ch. d.) w sprawie pozwolenia rolnikom na uprawę tytoniu na własne potrzeby. Rezolucję mniejszości w tej sprawie odrzucono 142 głosami przeciwko 121 głosom. Nie przyjęto nagłośnić wniosku posła Polakiewicza w sprawie odmówienia legalizacji Związku legjonistów przez województwo lwowskie.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Najbliższe zebranie plenum Sejmu we wtorek.

Związki i zgromadzenia

KOMITET POMOCY OFIAROM 5 LISTOPADA odbędzie posiedzenie w sobotę 7 czerwca o godz. 6 wieczorem, w sekretarjacie Rady Robotniczej.

Wzywa się na to posiedzenie następujących towarzyszy i towarzyszek: Dra Kropatscha, Kustowskiego, Abrahamera, Bobrowską, Dr. Rosenzweiga, Pilichowską, Głajcara, Ziemińskiego, Dziedzińewicza, Kartona, Batora, Papińskiego, Przybysia, Sękowskiego i Klemensiewicza.

Sprawy bardzo pilne i ważne!

Dr. Marek, przewodniczący.

Millerand nie ustępuje

Herriot nie podejmuje się tworzenia rządu

Paryż (AW). Wobec oświadczenia Milleranda, iż odmawia wymiany zdań na temat prez. republ., gdyż konstytucja określa trwanie tego urzędowa-

nia na lat 7 i nie może wytwarzać precedensu na przyszłość, Herriot oświadczył Millerandowi, że nie może podjąć się misji tworzenia rządu.

Burza w parlamencie niemieckim

Berlin (AW). Rozprawy nad deklaracją kanclerza Marxa w Reichstagu trwały przez cały dzień. Mowa kanclerza była punktem wyjścia dla rachunków partyjnych. Posiedzenie było bardzo burzliwe. Słychać było niesłychane krzyki, które potęgowały się zależnie od poszczególnych punktów. Przywódca narodowców niemieckich Wetter zaatakował gwałtownie projekt rzeczoznawców, zarzucając rządowi, iż nie występuje przeciwko obciążeniu nim. Kanclerz odpowiedział mu natychmiast, że polityka niemieckich narodowców odciełaby natychmiast Niemcy od źródeł kredytów, co wywołałoby niepokój w Europie, a Nadrenję oddałoby na łup drugiej okupacji.

Kulminacyjnym punktem rozprawy było przemówienie posła socjalisty Loebe'go, byłego prezydenta Reichstagu. Przemawia on spokojnie, lecz przytaczał zarzuty, które w zakłopotanie wprowadzały niemieckich narodowców. W ogólności twierdził on, że Wetter i jego towarzysze usiłowali

poufnie przekonać rząd angielski o nieszkodliwości nominacji Tirpitz. Niemiecy narodowcy są stronnictwem mordów i krwi, które oficjalnie zapowiada pogrom żydowski.

Charakterystyczną i niezwykłą nawet jak na parlament było mowa posła Graeffego, który rozpoczął od tego, że parlament jest szaleństwem wymyślonem przez żydów. Rząd posługuje się tymi wykrętami, aby zaciemnić sytuację przed narodem niemieckim. Polityka biernego oporu była słuszną. Völkische mogą prowadzić politykę dalej, nie wachając się nawet przed zniszczeniem stolicy państwa. Socjaliści nazywają „Völkische” stronnictwem krwi i mają rację. „Völkische” dumni są z tego, że postawili na kartę swoją krew.

W tem miejscu „Völkische” urządzili owację Graeffemu, do której przyłączył się Ludendorff. Wywołało to tak wielką wrzawę, że w końcu nie można było nic usłyszeć.

Rewolucja w Albanii

Belgrad (AW). Z granicy albańskiej donoszą, że po długich i krwawych bitwach z żandarmerją przywódcy powstańców, do których należą komendant garnizonu Skutari, były minister finansów Gurakuk i poseł Kemalbe, zajęli Skutari. Po stronie powstańców wzięło udział w bitwach dużo księży katolickich. Na południu Walony powstańcy zajęli Argirokastro. Nowy rząd Wrioniego postanowił najenergiczniej tłumić powstanie, wysyłając wojska na południe, jak i na północ. Poseł albański w Belgradzie oraz sfery urzędowe utrzymują, że rząd Wrioniego w krótkim czasie przywróci porządek i spokój.

Londyn (AW). Z powodu postępów rewolty w Albanii i zajęcia Tirany, Włochy i Jugosławia postanowiły podjąć równocześnie wspólną akcję w Albanii dla ochrony swych interesów.

Rzym. (PAT.). Wedle doniesienia z Belgradu, dotarł już powstańcy do rzeki Matk. W Skutari utworzył się rząd prowizoryczny pod przewodnictwem profesora Guracucchi. W Valonie utworzył się rząd pod przewodnictwem monsr. Fanoli.

Ateny. (PAT.). Powstańcy zamordowali prezesa albańskiego zgromadzenia narodowego Eser Frassari i prezydenta komisji, która ubiegłego miesiąca zawarła w Angorze sojusz przyjaźni z Turcją.

Górnicy zgodzili się na redukcję płac

Warszawa, 6 czerwca (tel. wł. „Naprzodu”). Wczoraj zestawiono wyniki głosowania robotników w sprawie warunków umowy zbiorowej w górnictwie i hutnictwie, ustalonej przez komisję rozjemczą, a skorygowaną w czasie pertraktacji pod przewodnictwem dyrektora Kłotta.

Ogólne wyniki plebiscytu w zakładach przemysłowych nie zostały jeszcze urzędowo ustalone.

Wedle informacji, do tej pory otrzymanych, za-targ w górnictwie śląskim zostanie w najbliższym czasie zlikwidowany. Robotnicy godzą się na redukcję płac, która wyniesie tak w górnictwie, jak w hutnictwie 11 procent.

— 000 —

DODATEK MIESZKANIOWY DLA URZĘDNIKÓW

Warszawa (tel. wł. „Naprzodu”). Jak się Wasz korespondent dowiaduje, urzędnicy państwowi otrzymają dodatek mieszkaniowy już w przyszłym miesiącu.

EKSPLOZJA AMUNICJI RUMUŃSKIEJ

Warszawa (PAT). Z powodu katastrofy bukareszteńskiej minister spraw wojskowych generał Sikorski wysłał do Bukaresztu do rumuńskiego ministra wojny gen. Morgarescu, depeszę następującej treści: „Pospieszam Ekscelencji złożyć w imieniu własnym i armii polskiej wyrazy najserdeczniejszego współczucia z powodu strasznej katastrofy, której Bukareszt był widownią i łączę się w żałobie, która dotknęła waleczną armię rumuńską.” — W odpowiedzi na słowa powyższe generał Morgarescu odpowiedział generałowi Sikorskiemu co następuje: „Proszę Waszą Ekscelencję o przyjęcie wyrazów najwyższej wdzięczności, które przesyłam w imieniu własnym i armii rumuńskiej za ubolewanie, wyrażone przez Pana i armię polską z powodu wybuchu jednego z naszych składów w Bukareszcie. Współczucie, wyrażone przez Pana, zacieśni jeszcze więcej braterski i koleżeński związek, łączący obie armie. Na szczęście zniszczona amunicja przedstawia tylko nieznaczny część jednego z naszych istniejących składów i zniszczenie to nie grozi żadnem niebezpieczeństwem dla obrony narodowej”.

STAN ZDROWIA KS. SEIPLA

Wsraza, 6 czerwca (tel. wł. „Naprzodu”). Dzisiaj nadszedł do Warszawy urzędowy telegram z Wiednia, donoszący, że stan zdrowia ks. kanclerza Seipla znacznie się pogorszył.

MIEDZYNARODOWY KONGRES ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Wiedeń (PAT). Dnia 5 bm. po południu burmistrz Seitz przyjął w ratuszu delegację międzynarodowego kongresu Związków zawodowych. Następnie przed parlamentem odbyła się defilada robotników wiedeńskich i republikańskiego Związku ochronnego przed uczestnikami kongresu. Pochód trwał około 6 godzin i odbył się w największym porządku.

Przegląd gospodarczy

TARG PIATKOWY W KRAKOWIE

z powodu deszczu w nocy był słabo dowieziony. Na Rynek Kleparski dowieziono mało zboża, ceny jednak utrzymały się na poziomie ostatniego targu. Obniżyła się cena paszy. Za najlepsze siano płacono do 16 milionów. Cena maki żytniej 70 proc. utrzymała się i notowano 39 do 40 milionów za 100 kg., maki zaś pszennej 50 proc. 73 do 75 milionów.

Na Rynku głównym dowóz nabiału był również minimalny. Notowano za 1 kg. masła 5 do 5 i pół miliona, sera 1 miljon 600 tys. do 1 miljon 500 tys. marek, mleka niezbieranego 500—600 tys. marek, jaja natomiast nieco podrożały. Płacono za sztukę do 130 tys. marek. Na plac Szczepański dowieziono znaczną ilość kartofli, których cena za 100 kg. wynosiła 11—13 milionów marek. Nowe kartofle sprzedawano po 4—5 milionów marek za 1 kg. Za sztukę ogórka płacono 3—6 milionów, za główkę sałaty 100—500 tys., za wiązkę rzodkiewki 200—500 tys.

KURSY WALUT

Waluty: Dolar 5'21 i pół.

Dewizy: Nowy York 5'20 i pół (czek), 5'20—5'20 i 3 czwarte (wyplata) i 5'22 (telegr.). Szwajcaria 91'80—91'75, Wiedeń 7'35.

TELEGRAMY GIEŁDOWE

Warszawa, 6 czerwca (PAT). Giełda. Waluty: Dolar Stanów Zjednoczonych 5'18 i pół, sp. 5'21, k. 5'16, funty angielskie 22'37 i pół, 22'24, sp. 22'33, k. 22'13, korony czeskie 15'25, sp. 15'32, k. 15'18.

Czeki: Belgia 22'78, sp. 22'89, k. 22'67, Holandia —, Londyn 22'37 i pół, 22'35, sp. 22'46, k. 22'24, Nowy York 5'18 i pół, 5'18, 5'18 i pół, sp. 5'21, k. 5'16, Paryż 26'05, sp. 26'18, k. 25'98, Praga 15'25, sp. 15'32, k. 15'18, Szwajcaria 91'15, sp. 91'60, k. 90'70, Wiedeń 7'32 i pół, sp. 7'35, k. 7'28, Włochy 22'52 i pół, sp. 22'64, k. 22'41.

Papiery państwowe: 4 proc. pożyczka pretniowa (milionówka) 0'48, 8 proc. pożyczka złota 7'20, 6 proc. boni złote 0'68, 0'73, 6 proc. pożyczka dolara 2'50.

Przegląd społeczny

—0—

EMIGRACJA ROBOTNICZA

Na czwartkowym posiedzeniu Sejmu tow. pos. Praussowa (PPS), uzasadniała nagłość swojego wniosku w sprawie zniesienia ograniczeń dla robotników, udających się zagranicę w celach zarobkowych, i w sprawie ułatwienia tym robotnikom emigracji. Nagłość przyjęto.

STRAJK W BIELSKU-BIAŁYM

Dnia 3 bm. ministretwo pracy wydelegowało do Bielska okręgowego inspektora pracy w Łodzi, Wojtkiewicza, który przystąpił 4 bm. do ro-

kowań z przemysłowcami i robotnikami, w celu zażegnania strajku wybuchłego na tle żądań robotniczych o podwyższenie płac.

Zjazd nauczycielski

Dwudniowy zjazd delegatów Ognisk i Oddziałów powiatowych Związku Pol. Naucz. Szkół Powszechnych z województwa krakowskiego rozpocznie się w niedzielę 8 czerwca o godzinie 10 rano w Krakowie w auli szkoły powszechnej im. św. Florjana ul. Szlak 5 (minuta od przystanku tramwajowego — linia Nr. 3).

I. dzień Zjazdu 8 czerwca: 1) Otwarcie zjazdu

przez Prezesa Zw. P. N. S. P. powołanie sekretarzy. 2) Przemówienie reprezentacyjne. 3) Referat pt. „Siedmioklasowa Szkoła Powszechna jako fundament Edukacji Narodowej”. 4) Prawa i obowiązki nauczyciela szkół powszechnych (pragmatyka) w projekcie rządowym. 5) Związek PNSP a oświata pozaszkolna. 6) Program i budowa pracy jednostek organizacyjnych ZPNSP.

II. dzień Zjazdu 9 czerwca: 1) Dyskusja nad referatem organizacyjnym (punkt 6). 2) Obrady komisji (szkolnej, pragmatyki, pozaszkolnej). 3) Sprawozdanie wymienionych komisji, dyskusja, głosowanie. 4) Sprawozdanie z działalności Kom. Zarządu Gł. 5) Zamknięcie zjazdu.

Ceny ogłoszeń

Zwykłe 10 gr. — Nadesłane 25 gr. — Po kronice 30 gr.

Ceny ogłoszeń

Za 1 wiersz milimetry:

Na I. stronie 40 groszy

Ogłoszenia zamiejscowe 50% droższe. Ceny powyższe obowiązują od dnia zmiany w nagłówku. Za terminowe zamieszczenie ogłoszeń administracja nie odpowiada.

DZIAŁ INSERATOWY „NAPRZODU” DUNAJEWSKIEGO 5. — TELEFON 310. — KONTO PKO. KRAKÓW Nr. 400.670

NA RATY!

Poleca się ubrania męskie i dziecięce, spodnie, raglany jakoteż płaszcze damskie w wielkim wyborze. Przekonacie się, że kupicie 25% taniej jak wszędzie, tylko u firmy

EMMER 16
GERTRUDY

745

Wejście przez sień!

Wejście przez sień!

Nowy rozkład jazdy

ważny od 1-go czerwca 1924

a) Piotrowice—Kraków

Odjazd z Krakowa: 2.15, 4.00, 10.25 i 17.45 z połączeniem do Pragi, Berna i Wiednia.

Przyjazd do Krakowa: 9.50, 10.40, 19.00 i 1.26 z połączeniem z Pragi, Berna i Wiednia.

Odjazd z Krakowa: 7.18 do Berna.

Przyjazd do Krakowa: 15.40 z Berna.

Odjazd z Krakowa: 13.30 do Jaworzna.

Przyjazd do Krakowa: 18.05 z Jaworzna.

Odjazd z Krakowa: 14.20 do Bogumina.

Przyjazd do Krakowa: 22.45 z Bogumina.

Odjazd z Krakowa: 16.15 do Trzebini.

Przyjazd do Krakowa: 22.25 z Trzebini.

Odjazd z Krakowa: 19.25 do Bielska.

Przyjazd do Krakowa: 7.25 z Dziedzic.

b) Warszawa (W)—Poznań (P)—Łódź (L)—Dębica (D)—Katowice (K)—Kraków (K).

Odjazd z Krakowa: 0.30 (Ł. W.), 7.05 (K. D.), 8.35 (Ł. W.), 10.05 (K. P.), 14.10 (Ł. W.), 17.05 (K. D. P. W.), 19.05 (K. D. P.), 19.15 (K. D. W.), 20.05 (K. D. W.), 22.20 (K. D. P.), 21.45 (K. D. Ł. P.).

Przyjazd do Krakowa: 4.15 (D. Ł. P. W.), 5.10 (D. Ł. P.), 6.00 (K. P.), 6.20 (Ł. W.), 8.20 (K. D. W.), 8.35 (K. D. Ł. W.), 10.05 (K. P.), 12.50 (K. P.), 16.18 (K.), 16.50 (D. Ł. W.), 20.50 (K. P.), 22.05 (Ł. W.).

c) Kraków—Tarnów (T)—Stróże (Str.)—Krynica (Kr)—Lublin (Lu)—Przemyśl (Pr)—Lwów (L)—Stanisławów (St).

Odjazd z Krakowa: 1.55 (St), 4.45 (Str. Kr), 6.40 (Str. Kr. Lu), 7.55 (Lu. St.), 10.25 (Str. Kr. St), 11.15 (Str. Kr), 13.15 (Pr. St), 15.20 (Str. Pr), 19.15 (Bochnia), 20.10 (Kr. Lu), 21.15 (Str. Kr. St), 22.25 (T. Str. Kr), 23.20 (St).

Przyjazd do Krakowa: 1.48 (St. Lu. Kr. Str), 5.15 (T), 6.35 (St. Lu. W.), 6.48 (St. Kr. Str), 7.45 (Dęb. Kr. Str), 9.45 (St. Kr), 13.40 (L. Lu. Kr. Str), 16.25 (St), 17.20 (T), 18.30 (T), 18.45 (St. Str), 21.25 (Pr), 21.50 (St), 23.46 (T).

d) Kraków—Skawina—Oświęcim (O)—Wadowice (W)—Bielsko (B)—Żywiec (Ż)—Zakopane (Zak)—Nowy Sącz (N. S.).

Odjazd z Krakowa: 5.20 (O. W. B. Zak), 7.35 (O. W. B. Zak), 8.50 (W. B. Ż. Zak. N. S.), 13.30 (O. W. B. Ż. Zak. N. S.), 14.10 (O), 19.50 (B, S, N), 23.35 (B. Zak).

Przyjazd do Krakowa: 5.52 (Zak), 6.55 (N. S. Zak. Ż. W.), 7.52 (O), 15.06 (N. S. Zak. Ż. B), 20.20 (N. S. Zak. Ż. W. O), 21.10 (Zak), 23.30 (Rabka).

Młody, zdolny pomocnik fryzjerski

znajdzie zajęcie od 20 czerwca. Warunki: mieszkanie, całkowite utrzymanie, gaża oraz 20% J. Wieder, fryzjer, Nowy Sącz. 893

Drukarnia Ludowa
Dunajewskiego 5

Lakier

na podłogi, trwałe pierwszodnych fabryk poleca Mężyk, Kraków, Plac Szczepański, skład lakieru i pokostów. 881

Robotnicze Stow. Spożywcze „Robotnik” stow. zarej. z ogran. odp. w Krośnie, zwołuje na dzień 15 czerwca 1924 roku na godzinę 11-tą przed południem (w lokalu własnym).

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2. Sprawozdanie Zarządu.
3. Sprawozdanie udziałów.
4. Wnioski i interpelacje. 875

Z braku ogólnej liczby delegatów na Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie następne Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie odbędzie się o godz. 12 tej w południe z tym samym porządkiem dziennym bez względu na ilość obecnych.

Zarząd.

Napisz do mnie!

Jeżeli cierpisz moralnie, nie znasz wyjścia. Jeżeli Ci brak energii, równowagi, jeżeli nie wiesz jak żyć, postępując, aby zwycięsko przeciwstawić się losowi, napisz do mnie. — Nadeślij charakter pisma swój lub zainteresowanej osoby, zakomunikuj: imię, rok, miesiąc, datę urodzenia, kawaler, żonaty, wdowiec, ile osób najbliższej rodziny; na tych danych ja psychografolog Szyller-Szkolnik (autor prac naukowych) znawca dusz — człowiek ogromnego doświadczenia życiowego — ułożę szczegółową analizę charakteru, określę zalety, wady, zdolności i przeznaczenie, powiem kim jesteś, kim być możesz. — Na szczerze zadane pytania, dostaniesz szczegółowe odpowiedzi, również horoskop ułożony przez słynne medium Evigny Kara. — Szczegółową analizę horoskop listem poleconym wysyłam po otrzymaniu 5 Zł. — Jeżeli wzięć pod uwagę, że wykonanie analizy wymaga poważnej umysłowej pracy, koszt ogłoszeń, pocztowe, wyżej oznaczona suma nie jest wysoka. Osobiście przyjmuję dwunasta-siódma. — Moje doświadczenia naukowe zaszczycone chwałebnymi protokołami naukowych Towarzystw Warszawy, świadectwami najwybitniejszych powag świata lekarskiego i odezwaniami prasy. Nadzwyczaj ciekawe książki treści naukowo-pouczającej, katalog ilustrowany wysyłam gratis. Na przesyłkę dołączyć znaczek pocztowy. — Adres: Warszawa, Psychografolog Szyller-Szkolnik, ul. Piłkna 25, pokój 65.

PLASZCZE gumowe Damskie i Męskie impregnowane w bardzo wielkim wyborze 678

A. BROSS, Kraków, ul. Florjańska 44

□ □ Narożnik obok Bramy Florjańskiej. □ □

WYKWALIFIKOWANI

BEDNARZE

poszukiwani są do większej rafinerji. Szczegółowe oferty nadsyłać do Administracji pisma pod „Beczki” 894

ZAKŁAD TAPICERSKO-DEKORACYJNY

przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie wchodzące

FRANCISZEK ŻAK

Kraków, ulica Długa L. 23. 724

W KOMITECIE OBWODOWYM PPS. ZACHODNIEJ MAŁOPOLSKI

są do nabycia

„LATARNIE”

pośła Niedziałkowskiego, Czapińskiego, Smulikowskiego, Pączka, Piotrowskiego;

nadto broszury:

pośła Liebermana: „Wojna i pokój” tow. L. Wasilewskiego „Europa po Wojnie” i t. d.

Zamówienia uskutecznia na adres Komitetu obwodowego: Kraków, ul. Dunajewskiego 5.

Świeżo wyszła z druku

ZBIOROWA KSIĘGA PAMIĄTKOWA

ALEKSANDER MALINOWSKI

1869—1922

Do nabycia w Administracji „Naprzodu”

Kraków, ul. Dunajewskiego 5.

Cena 600.000 mk., z wysyłką 1.000.000 mk. — wysyłka tylko za uprzednim nadesłaniem gotówki.